

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Sdílená ekonomika

Vypracovala: Michaela Jarolímková

Vedoucí práce: doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.

České Budějovice 2019

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně a pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na svých internetových stránkách, a to se zachováním svého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu své kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum: 8. 4. 2019

Podpis studenta: _____

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Ivaně Faltové Leitmanové, CSc. za odbornou pomoc, cenné rady a především velmi přínosné připomínky při psaní této bakalářské práce.

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela JAROLÍMKOVÁ**
Osobní číslo: **E16728**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Sdílená ekonomika**
Zadávací katedra: **Katedra ekonomiky**

Z á s a d y   p r o   v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zkoumání způsobu organizace vybraných ekonomických aktivit společnosti sdílením

Osnova:

- 1. Literární rešerše**
- 2. Stav a vývoj ekonomiky sdílení v České republice**
- 3. Analýza sdílení ve vybrané oblasti ekonomiky**
- 4. Perspektivy sdílení v oblasti vybraných ekonomických aktivit**

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Belk, R. (2018). Foreword: The Sharing Economy. The Rise of the Sharing Economy: Exploring the Challenges and Opportunities of Collaborative Consumption. ABC-CLIO.

Marek, D. et al. (2017) Sdílená ekonomika. Bohatství bez vlastnictví. Deloitte Česká republika

Pichrt, J., Boháč, R., & Morávek, J. (2017). Sdílená ekonomika - sdílený právní problém? Wolters Kluwer.

Veverková, S., & Kroupa, A. (2017). Mikrofinancování a možnost jeho využití v ČR. VÚPSV, vvi.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.**
Katedra ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: 20. ledna 2018

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2019

doc. Ing. Ladislav Rolík, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice

Ing. Robert Zeman, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. února 2018

Obsah

1. Úvod	8
2. Literární rešerše	9
2.1. Sdílená ekonomika	9
2.1.1. Pojem sdílená ekonomika	10
2.1.2. Sdílená ekonomika ve světě.....	11
2.1.3. Sdílená ekonomika v rámci Evropské unie.....	12
2.1.4. Sdílená ekonomika v České republice	14
2.1.5. Oblast regulace sdílené ekonomiky	15
2.1.6. Růst sdílené ekonomiky.....	17
2.2. Služby sdílené ekonomiky využívané v cestovním ruchu	19
2.2.1. Cestovní ruch	19
2.2.2. Služby cestovního ruchu	20
2.2.3. Airbnb	21
2.2.4. Couchsurfing.....	22
2.2.5. Uber	23
3. Metodika a cíle práce	25
3.1. Cíle	25
3.2. Studium odborné literatury a zdrojů.....	25
3.3. Dotazníkové šetření.....	25
3.3.1. Výzkumné otázky	26
3.4. Cenové porovnání	26
3.5. Závěrečné shrnutí o sdílené ekonomice	27
4. Praktická část.....	28
4.1. Dotazníkové šetření.....	28
4.1.1. Část dotazníku týkající se všech respondentů.....	29
4.1.2. Část dotazníku týkající se zkušeností se službami sdílené ekonomiky	36
4.1.3. Shrnutí výsledků dotazníkového šetření	40
4.2. Cenové porovnání	42
4.2.1. Porovnání cen ve Velké Británii	43
4.2.2. Porovnání cen v Thajsku.....	44
4.2.3. Výsledky porovnání	47
5. Závěr.....	48
I. Summary and keywords	50
II. Seznam použitých zdrojů	51

III. Seznam grafů, obrázků a tabulek.....	54
IV. Přílohy	55

1. Úvod

Sdílenou ekonomiku lze v dnešní době zařadit mezi velmi probíraná témata, jejíž využití v největší míře ještě navíc podporují moderní technologie. Na jedné straně sdílená ekonomika přináší například spokojené spotřebitele nebo nový pohled na využití našich statků, na druhé straně ale pak také nespokojené osoby, které podnikají v daných odvětvích a služby sdílené ekonomiky mohou znamenat pro tyto podnikatele konkurenci - například v ubytovacích nebo dopravních službách.

Bakalářská práce se v první řadě zaměřuje na problematiku sdílené ekonomiky se zaměřením na oblast cestovního ruchu, a snaží se přiblížit její teoretické aspekty, neboť oporu v odborné literatuře zatím sdílená ekonomika nemá tak rozsáhlou. Důležitá část této bakalářské práce je právě z tohoto důvodu zpracování literární rešerše, ve které je cílem pohlížet na sdílenou ekonomiku z více pohledů - jednak situace sdílené ekonomiky ve světě, v Evropské unii či v České republice, nebo také z pohledu regulace. V literární rešerši je také vysvětleno, v jakých službách konkrétně nachází sdílená ekonomika uplatnění v cestovním ruchu.

Další část je zaměřena na pochopení toho, jak sdílenou ekonomiku vnímají lidé v České republice - jestli například mají ponětí o tom, co sdílená ekonomika je nebo zdali některé služby využívají, případně proč je nevyžívají. Důležité je také zhodnocení zkušeností se sdílenou ekonomikou. V praktické části je dále zpracováno cenové porovnání, ve kterém se zjišťují náklady na zařízení si dovolené při využití služeb sdílené ekonomiky oproti využití služeb cestovních kanceláří.

Sdílená ekonomika není fenoménem jen dnešní doby, neboť její využití lze spatřit již v minulosti. Cílem této práce je ale přiblížit téma dnešní sdílené ekonomiky, a to jednak v teoretické rovině, ale zároveň i v té praktické. Bakalářská práce se snaží odhalit, co sdílená ekonomika opravdu znamená a přináší - a to se zaměřením na oblast cestovního ruchu.

2. Literární rešerše

2.1. Sdílená ekonomika

Sdílená ekonomika. Pojem, jehož význam a míru využití v dnešní době nelze opomenout. Předem si ale musíme uvědomit, že sdílená ekonomika není otázka jen dnešní doby, ale že se s ní lidé setkávají již od dávných dob. Dříve ale tento druh ekonomiky napomáhal spíše zmírnění dopadů produktivity, která byla na velmi nízké úrovni. Tuto skutečnost ještě podporoval fakt, že lidé žili v poměrně malých komunitách, a tak se lépe znali, a především si více důvěřovali, aby byli schopni toto sdílení patřičně využít. (Marek et al., 2017)

Belk (2018) zmiňuje pojem sdílení a říká, že sdílení není nic nového a pokud se podíváme do historie, tak lze tento pojem chápat jako nezbytnou součást lidského přežití. Vyšší využití mělo sdílení převážně u sociálně a ekonomicky slabších rodin/jedinců. Tento způsob, kdy nabízíme své statky dalším lidem, lze chápat opravdu jako umožnění druhým zacházet s našimi statky, aniž by byl hlavní důvod nějaký další příjem - hlavní význam sdílení lze spatřit v tom, že statek není „můj a tvůj, ale spíše náš“. Sdílení statků dále nachází svůj význam především v době, kdy lidé žijí v nouzi - například v době, kdy v Evropě vládl komunismus. Je důležité si uvědomit, že význam tohoto pojmu sdílení je značně odlišný od dnešního chápání sdílené ekonomiky.

Pokud se podíváme na využití sdílené ekonomiky v dnešní době, tak je současně nutné zmínit, v jakých sektorech se může člověk se sdílenou ekonomikou konkrétně setkat. Pravdou je, že rozšíření této ekonomiky je vskutku rozsáhlé. V České republice patří mezi nejzmiňovanější platformy Airbnb, jenž poskytuje ubytovací služby, a dále Uber poskytující dopravní služby. Mezi lidmi je rozšířena také například služba Spotify, která umožňuje uživatelům za poplatek poslouchat téměř jakoukoliv hudbu, dále pak také služba Zonky, pomocí které si lidé půjčují navzájem své peněžní prostředky.

Obecně je možné říci, že mezi nejvyužívanější a nejznámější sektory sdílené ekonomiky patří služby dopravní, ubytovací a finanční. Tyto služby, jak již bylo zmíněno, se využívají i v České republice. Mezi další sektory sdílené ekonomiky patří například doučování, úklid nebo různé manuální práce. Nedochozí ovšem ke sdílení pouze služeb, ale také věcí. Jako příklad lze uvést sdílení nářadí, strojů, elektroniky či například výbavy na sport. (Zahradníček, 2017)

2.1.1. Pojem sdílená ekonomika

Pokud mluvíme o sdílené ekonomice, tak je důležité si uvědomit, že definovat pojem moderní sdílené ekonomiky není vůbec jednoduché. Můžeme ji chápat například jako upřednostňování přístupu ke zboží dlouhodobé spotřeby a výrobním faktorům za pomoci digitálních platforem spíše než vlastnictví tohoto zboží a výrobních faktorů. Sdílení určitých statků pak může například zvýšit jeho možnosti využití. Současné využití digitálních platforem napomáhá ke snížení nákladů v případě získávání klientů o nabízený statek a následně pak snížení ceny při sdílení určitého statku. (Marek et al., 2017)

Pojem sdílená ekonomika nalezneme i v anglickém slovníku. Konkrétně se v něm vyskytuje pojem *Sharing economy*, přičemž definice tohoto pojmu říká, že sdílená ekonomika je ekonomický systém, který je založen na lidmi sdíleném majetku nebo službách, a to zdarma nebo za úplatu, přičemž se obvykle využívá k organizaci internet. („Sharing economy“, 2018)

Za zmínku stojí i definice Evropské komise, která vymezuje ekonomiku sdílení jako „*obchodní modely, v nichž jsou činnosti usnadňovány platformami pro spolupráci, které vytvářejí otevřený trh pro dočasné využívání zboží nebo služeb často poskytovanými osobami. Ekonomika sdílení zahrnuje tři kategorie aktérů: i) poskytovatele služeb, kteří sdílejí aktiva, zdroje, čas a /nebo dovednosti – může se jednat o soukromé osoby nabízející příležitostně služby (tzv. „peers“ subjekty na stejné úrovni) nebo o poskytovatele služeb jednající v rámci výkonu svého povolání („profesionální poskytovatelé služeb“), ii) jejich uživatele a iii) zprostředkovatele, kteří – prostřednictvím on-line platformy – propojují poskytovatele s uživateli a usnadňují transakce mezi nimi.*“ („Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropský program pro ekonomiku sdílení“, pp.33, 2016)

V souvislosti se sdílenou ekonomikou se můžeme v literatuře setkat ještě s dalšími pojmy jako je *collaborative economy*, *peer-to-peer economy*, *circular economy*, *access economy* či *pooling economy*. (Marek et al., 2017)

Dále, v souvislosti se sdílenou ekonomikou, je důležité zmínit vztah peer-to-peer neboli P2P vztah, na kterém je založen smysl sdílené ekonomiky a který umožňuje přímé propojení osob jak na straně poptávky, tak nabídky, přičemž díky

zprostředkovatelským digitálním platformám jsou poskytovány služby. Je nutné si také uvědomit, že sdílená ekonomika neznamená změnu vlastnictví, ale spíše přístup ke zboží a službám, což může být pro uživatele sdílené ekonomiky přínosnější než jejich vlastnění. („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platform“, 2017)

P2P vztah se v České republice pojí především s již zmíněnou platformou Zonky. Lidé si na základě této platformy mohou půjčit peníze a nepotřebují ke zprostředkování institut jako je banka, ale dochází k tzv. internetovým aukcím, díky čemuž vznikají nižší náklady na provoz a obě strany, jak investor tak dlužník, tak mohou dosáhnout lepších podmínek - jednak vyšších výnosů, ale na druhé straně nižších úroků. Nespornou výhodou této platformy je její přehlednost, srozumitelnost či transparentnost. (Veverková & Kroupa, 2017)

2.1.2. Sdílená ekonomika ve světě

V souvislosti se sdílenou ekonomikou je možné nalézt množství výzkumů, analýz a rozborů, které se problematikou tohoto tématu zabývají a snaží se tak lidem, ale také zainteresovaným podnikům či jednotlivým státům, přiblížit, co může sdílená ekonomika přinášet. Oblast sdílené ekonomiky se zároveň velmi rychle vyvíjí a na to je potřeba patřičně reagovat, o což se právě tyto výzkumy pokouší.

Mezinárodní poradenská společnost PricewaterhouseCoopers (dále jen „PwC“), konkrétně pobočka PwC United States, vytvořila v dubnu roku 2015 zprávu o sdílené ekonomice, která je zaměřena především na spotřebitele. Tato zpráva pracuje s faktem, že spotřebitelé dychtí po ekonomice, která zahrnuje pronájem domů, půjčování věcí nebo poskytování výměnných služeb. Jako příklady služeb sdílené ekonomiky uvádí PwC již zmíněné Airbnb, Uber nebo také Spotify - o využití a významu těchto služeb bude řeč ještě dále. („The Sharing Economy: Consumer Intelligence Series“, 2015)

Zpráva, která nese název *The Sharing Economy*, nám přináší poznatky o pohledu spotřebitelů na sdílenou ekonomiku, ale také význam sdílené ekonomiky obecně v bussinesu. V této práci se vychází, v případě pohledu spotřebitelů, z výsledků zpracovaného průzkumu, který proběhl v prosinci 2014 ve Spojených státech amerických. Je patrné, že pro využití sdílené ekonomiky je nezbytná důvěra, vyhovující podmínky a zároveň smysl pro komunitu. Průzkum ukázal, že 44 % respondentů má povědomí o sdílené ekonomice. Zároveň nám tato zpráva sděluje, že sdílená ekonomika je nejvíce přitažlivá pro lidi ve věku 18 až 24 let, domácnosti s příjmem 50 až 75 tisíc

USD a nebo také ty rodiny, které mají děti mladší 18 let. („The Sharing Economy: Consumer Intelligence Series“, 2015)

Zajímavý fakt je také ten, že přibližně polovina lidí souhlasí/nesouhlasí s výrokem, který tvrdí, že vlastnění věcí je dobrá cesta k tomu, jak ukázat svůj sociální status. Neméně důležitá je pak myšlenka, kterou podporuje téměř 80 % dotázaných respondentů, že sdílená ekonomika šetří přírodu a redukuje množství odpadu. („The Sharing Economy: Consumer Intelligence Series“, 2015)

Studie vytvořená PwC United States zmiňuje současně i pilíře, které považuje v případě sdílené ekonomiky za stěžejní. Mezi ně patří:

- a) digitální platformy, které spojují volné kapacity a poptávku;
- b) transakce, jenž nabízí přístup do vlastnictví;
- c) více společných druhů spotřeby;
- d) zkušenosti s konkrétní značkou, jenž pohání emoce;
- e) porozumění ekonomii vytvářející důvěru;
- f) přehodnocení výměny hodnot a
- g) tlak na méně neshod. („The Sharing Economy: Consumer Intelligence Series“, 2015)

Mezi oblastí, ve kterých se sdílená ekonomika nejvíce využívá a kterou tato studie zmiňuje, patří automobilový průmysl, maloobchod a spotřební zboží, ubytovací služby nebo také zábava, média a komunikace. („The Sharing Economy: Consumer Intelligence Series“, 2015)

Pokud bychom se zaměřili jen na ubytovací služby sdílené ekonomiky, tak pro lepší orientaci a představu o trhu této služby existuje nástroj MarketMinder, který může pomoci například investorům lépe pochopit situaci na trhu. Tento nástroj přehledně ukazuje, kolik existuje nabídek v jednotlivých oblastech na světě, jaká je průměrná cena za jednu noc či jaká je obsazenost těchto ubytování. Tento nástroj také svědčí o tom, že rozšíření služby Airbnb po celém světě je vskutku obrovské. („AirDNA: MarketMinder“, 2019)

2.1.3. Sdílená ekonomika v rámci Evropské unie

Pokud se zaměříme na oblast Evropské unie, tak i zde lze nalézt dokumenty, které se zabývají sdílenou ekonomikou. Konkrétně třeba Evropská komise, používající pojem

collaborative economy, vydala v červnu roku 2016 Sdělení, ve kterém se snaží popsat konkrétní pokyny, na které bude, v případě sdílené ekonomiky, potřeba myslet. Evropská komise se tak snaží nalézt, jak by se měla Evropská unie se sdílenou ekonomikou vypořádat, a především pak najít způsoby, jak může vytvářet sdílená ekonomika přínos pro společnost. („Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropský program pro ekonomiku sdílení“, 2016)

Evropská komise říká, že by měla být Evropa otevřená novým příležitostem, které může sdílená ekonomika a její nové obchodní modely pro účastníky znamenat. Evropská unie by se tak neměla snažit sdílenou ekonomiku zpomalovat, ale spíše podporovat inovace nebo příležitosti k růstu, které tento druh ekonomiky přináší. Pro správné fungování a přínosy sdílené ekonomiky je ale nezbytné, aby si byli jak spotřebitelé, tak i související podniky, vědomi všech možných pravidel a povinností, které je nezbytné dodržovat, aby nám sdílená ekonomika přinesla opravdu užitek. („Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropský program pro ekonomiku sdílení“, 2016)

V rámci tohoto Sdělení řeší Evropská komise především otázky požadavků k přístupu na trh, režimy odpovědnosti, ochranu uživatelů, osoby samostatně výdělečně činné a pracovníky v rámci sdílené ekonomiky nebo také zdanění. Je přitom důležité si uvědomit, že jednotlivé členské státy mohou mít na tyto otázky jiné názory a tudíž i jiné přístupy. Evropská komise z tohoto důvodu nabádá k vedení dialogů a případnému řešení s Evropským parlamentem, Radou a samozřejmě členskými státy. („Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropský program pro ekonomiku sdílení“, 2016)

Tuto myšlenku podporuje analytický materiál z roku 2017 vytvořený Úřadem vlády České republiky, popisující sdílenou ekonomiku jako fenomén, který se neustále vyvíjí, roste a to i přesto, že zde existují různé regulace, daňové zákony apod. Tato analýza také souhlasí s tím, že je nutné, aby členské státy, včetně České republiky, řešily, jak se k novým obchodním modelům, které sdílená ekonomika přináší, postaví. („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem“, 2017)

V rámci různých analýz a rozborů se zainteresované společnosti také snaží o odhad toho, jaký rozsah sdílená ekonomika má - jaký je její vliv na světovou ekonomiku apod. Tato otázka je ale velmi problematická, neboť každá společnost může do sdílené ekonomiky zahrnout odlišná odvětví atd. Pokud do sdílené ekonomiky zahrneme například sektory jako je ubytování, doprava, domácí služby, profesionální služby či sdílené finanční prostředky, tak je možné v rámci Evropy odhadnout rozsah tržeb sdílené ekonomiky až na 4 mld. eur - pro rok 2015. (Daverio & Vaughan, 2017)

2.1.4. Sdílená ekonomika v České republice

V neposlední řadě se zaměříme na to, jaký je pohled různých institutů v České republice na sdílenou ekonomiku. I v rámci České republiky lze nalézt zpracované rozборы - například již zmíněnou Analýzu Úřadu vlády České republiky či Doporučení vytvořené Hospodářskou komorou České republiky.

Ve zpracovaném *Doporučení pro rozvoj sdílené ekonomiky*, který popisuje 50 různých doporučení, se zmiňuje například konkrétní význam sdílené ekonomiky, a to v několika bodech:

1. Jak již bylo zmíněno, je důležité si uvědomit, že sdílení zboží a služeb není nic nového, ale podpora digitálních platforem zvyšuje využití ekonomiky sdílení.
2. Pokud mluvíme o sdílené ekonomice, tak spíše než o vlastnictví, jde o usnadňování přístupu ke zboží a výrobním faktorům, a to právě pomocí digitálních platforem, které celý tento proces podporují.
3. Pomocí digitálních platforem dochází k rychlejšímu a snadnějšímu střetu poptávky s nabídkou, zároveň tento fakt může napomoci ke snížení nákladů majitele určitého zboží. Pro spotřebitele znamená využití digitálních platforem možnost zjistit, jaké jsou zkušenosti předchozích zákazníků s konkrétní využitou službou.
4. Sdílená ekonomika také rozšiřuje nabídku služeb, a zároveň zákazníkům umožňuje lepší přístup ke zboží a službám.
5. Je velmi obtížné získat přesná data, pokud bychom chtěli vědět, jaký je přesný objem sdílené ekonomiky v České republice. I tak se ale mluví přibližně o 0,5 % - 1,2 % HDP České republiky.

6. Pokud bychom se podívali na dostupné statistiky nebo analýzy, tak lze říci, že sdílená ekonomika roste a její využití se zvyšuje. Jde přitom o využívání zahraničních digitálních platforem, ale zároveň také platforem, které vznikly v České republice.
7. Sdílená ekonomika přináší užitek nejenom majitelům nabízeného zboží, ale také lidem, kteří jsou například z nízkopříjmových domácností. Sdílená ekonomika jim může umožnit krátkodobé pronajímání luxusních statků, které by si jinak nemohli dovolit. („Doporučení pro rozvoj sdílené ekonomiky“, 2018)

Sdílená ekonomika může pro řadu lidí znamenat další zdroj příjmů nebo také způsob, jak se jako spotřebitel dostat k různým statkům rychleji, bezpečněji nebo také levněji. V tomto případě je ale i tak nutné, aby stát stanovil pravidla, jak má sdílená ekonomika fungovat, a to konkrétně ve třech oblastech - podnikání, daňová politika a ochrana spotřebitele. („Doporučení pro rozvoj sdílené ekonomiky“, 2018)

V souvislosti se sdílenou ekonomikou vznikla v České republice v roce 2017 Česká asociace sdílené ekonomiky - ČASE. Asociace vznikla především z důvodu chybějící spolupráce firem v oblasti sdílené ekonomiky. Dále pak kvůli narůstajícímu tlaku na vytvoření pravidel, která by napomohla rozvoji sdílené ekonomiky. ČASE se také snaží o šíření povědomí o sdílené ekonomice, ale především chce propagovat sjednocený názor členských firem, který lze vytvořit pomocí společné diskuze. Mezi členy této asociace patří například BlaBlaCar, SmileCar či Hlídačky.cz. („Společnosti z oblasti sdílené ekonomiky založily vlastní asociaci. Chtějí jasná pravidla pro své podnikání“, 2017)

2.1.5. Oblast regulace sdílené ekonomiky

Navzdory tomu, že sdílená ekonomika má velký, a to i značně pozitivní, vliv na sociální, environmentální či ekonomické prostředí, tak oproti tomu pro vlády jednotlivých zemí může být velmi obtížné tento druh ekonomiky správně regulovat. Mezi problémové oblasti se řadí především zdanění jednotlivých služeb nebo ochrana spotřebitele. Stát má samozřejmě pravomoce k tomu, aby činnosti sdílené ekonomiky zakázal, to by ale situaci využívání sdílené ekonomiky nepomohlo, neboť by to spíše podpořilo šedou ekonomiku. Je tedy nezbytné nalézt takové regulace, které pomohou jak šíření sdílené ekonomiky, tak ekonomické situaci daného státu. (Chasin, 2018)

Často se můžeme rovněž setkat s názorem, že regulace sdílené ekonomiky je obtížná, přičemž jako jeden z důvodů lze zmínit, že i definování konkrétního trhu sdílené ekonomiky, tím pádem i vymezení, co vše sdílená ekonomika zahrnuje, je obtížné a názory se liší. Základem regulace by ovšem měla být, již zmíněná, ochrana spotřebitele. Což je zároveň počínající problém, jelikož trhy sdílené ekonomiky jsou tvořeny a ovládány přímo spotřebiteli. (Honzík, 2017)

Další problém je, že dosavadní regulace probíhají na trzích jednotlivých států, což ale u sdílené ekonomiky nelze, jelikož tento druh ekonomiky nefunguje jen na území jednoho státu, ale má mezistátní přesah. Aby tedy byla regulace sdílené ekonomiky dostatečná, bylo by potřeba stanovit jednotnou definici sdílené ekonomiky, která by zároveň byla dostatečně flexibilní pro jednotlivé trhy. Je také nutné, aby tato regulace fungovala celosvětově. Nedílnou součástí regulace by dále měla být podpora ekonomického a technologického rozvoje, namísto jeho omezování, zároveň by měla být upřednostňována samoregulace ze strany zprostředkovatelů oproti regulaci státní. (Honzík, 2017)

V rámci diskuzí, které probíhají o sdílené ekonomice a její regulaci, lze nalézt ještě další body, na které je nutné se zaměřit. Mezi ně lze zařadit:

- a) ochranu soukromí a dat,
- b) cenovou diskriminaci,
- c) rasovou diskriminaci,
- d) bezpečnost a řešení sporů/stížností,
- e) vyrovnání podmínek mezi již fungujícími podniky a novými platformami (př. Airbnb),
- f) otázku monopolu a konkurence. (Yaraghi & Ravi, 2017)

Pokud se podíváme konkrétně, tak určité snahy o regulaci již probíhají, a to například na území největších ekonomik světa - Spojených států amerických a na území Evropské unie. Je ale patrné, že z důvodů různé vyspělosti, přístupu k internetu apod., je i na těchto územích regulace obtížná a nelze ji sjednotit. (Honzík, 2017)

Například v případě Spojených států amerických je problém v informovanosti jednotlivých regulátorů - obcí, států. Případné regulace totiž nevychází z platné databáze, ale spíše z úvah a politických zájmů. Společně s rychlým vývojem služeb sdílené ekonomiky to přináší značný problém pro tento trh. Je také nezbytné, aby se

sjednotily technologické a informační nerovnosti, které vznikají mezi vládou a společnostmi poskytujícími sdílenou ekonomiku. (Honzík, 2017)

Diskuze o regulaci sdílené ekonomiky probíhá i v České republice a to převážně na podnět Hospodářské komory ČR. Konkrétně v říjnu 2018 proběhlo setkání jak podnikatelů v oblasti sdílené ekonomiky, tak zástupců orgánů veřejné moci. Důležitý je fakt, že se v této diskuzi nejedná o regulaci „pravého“ sdílení, kdy majitel poskytuje ubytování dalším osobám a společně se pak skládají na náklady spojené s provozem nemovitosti. Ale že se jedná o regulaci sdílení, které vede k dosažení zisku nebo jinak řečeno tzv. doplňkového příjmu. Tato regulace by měla vést k vytvoření podmínek, které budou podporovat férovou soutěž pro trh především ubytovacích služeb. (Minčič, 2018)

Podle diskutujících patří mezi nejdůležitější body například změna již definovaného pojmu podnikání a živnosti a přizpůsobení se sdílené ekonomice. V případě regulace v České republice by také bylo přínosné sjednocení poplatků z ubytovacích kapacit s poplatky za lázeňský a rekreační pobyt, které se nachází v zákoně o místních poplatcích. Jako další přínosný krok se jeví spolupráce digitálních platforem s příslušnými úřady - například v oblasti vybírání daní, jelikož tyto platformy disponují potřebnými údaji, které by proces správy daní značně zjednodušil či zrychlil. (Minčič, 2018)

Obecně lze říci, že z různých analýz nebo rozborů, ať už na úrovni jednotlivých států či například Evropské unie, je patrné, že snaha o regulaci sdílené ekonomiky v dnešní době existuje. Konkrétně pak můžeme vidět, že v některých státech Evropy už existuje například částečná regulace využití služby Uber - ve státech jako je Dánsko a Finsko je tato služba zakázána a stahuje se z trhu. Dále pak například v Norsku a Rumunsku je tato služba sice zakázána, ale stále operuje na trhu. A ve třetím případě - v České republice či například v Nizozemsku je služba Uber částečně zakázána. Pak samozřejmě existují státy, ve kterých tato služba není vůbec regulovaná - Chorvatsko, Slovensko či Polsko. Lze tedy tvrdit, že jednotlivé státy opravdu zauímají ke sdílené ekonomice různé postoje. (Marek et al., 2017)

2.1.6. Růst sdílené ekonomiky

Nyní se zaměříme na hlavní faktory, které naopak znamenají a podporují růst sdílené ekonomiky, a zároveň na její přínosy.

Bezesporu největší vliv na rozvoj sdílené ekonomiky mají v dnešní době již zmíněné komunikační technologie, a to společně s vysokým procentem domácností, které využívají vysokorychlostní internetové připojení. Nejdůležitější je v této oblasti využití tzv. chytrých mobilních zařízení, která podporují a umožňují přístup k internetu a zároveň instalaci potřebných aplikací. Tyto faktory ještě dále podporují růst digitálních platforem a virtuálních trhů, které mají stále větší uplatnění. Důležitá je zde skutečnost, že tyto platformy umožňují přímý kontakt mezi konkrétními osobami a není potřeba angažovanost firemních subjektů - umožňují snazší komunikaci mezi subjekty sdílené ekonomiky a nabídkou a poptávkou. („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem“, 2017)

Jako další důležitý faktor lze zmínit nízké vstupní bariéry. Pokud to vyjádříme zjednodušeně, tak každému stačí jen vytvořit či založit internetovou platformu a může vstoupit na trh. Vytvoření potřebných aplikací se přitom nejeví jako přehnaně komplikované. Rozvoj sdílené ekonomiky jistě podporuje i to, že všechny platby jsou dostupné pro každého. Pomocí finančních platforem jako je Google Wallet, Paypal apod. mohou uživatelé bezpečně provést platbu a to téměř okamžitě. („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem“, 2017)

Růstu sdílené ekonomiky napomáhá také systém hodnocení mezi subjekty. Všechna hodnocení jsou přitom transparentní, takže každý subjekt sdílené ekonomiky má možnost informovat se o službě, kterou chce využít. Důležitý je také fakt, že hodnocení neuděluje jen zákazník, ale také osoba, která nabízí své služby. („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem“, 2017)

Sdílená ekonomika přináší současně řadu pozitivních skutečností. Vznikají například nová pracovní místa, spotřebitelům se snižují náklady, vznikají šance i pro menší podniky, snižují se negativní dopady na životní prostředí apod. (“Sdílená ekonomika typu Uber je v ČR právní problém. Jaké změny se chystají?”, 2018)

Sdílená ekonomika také přináší nový pohled na různé modely vlastnictví statků a jejich využití. Lidé si více uvědomují omezenost zdrojů a zamýšlí se nad způsobem jejich využití, což může způsobovat spravedlivější rozdělení těchto zdrojů. V rámci sdílené ekonomiky pak může docházet spíše ke spolupráci než konkurenci. (Belk, 2018)

2.2. Služby sdílené ekonomiky využívané v cestovním ruchu

Další část literární rešerše je věnována konkrétním službám sdílené ekonomiky, které své využití nachází v cestovním ruchu. Jedná se především o služby ubytovací či dopravní. Konkrétně lze mezi takové služby zařadit Airbnb, Couchsurfing či Uber. Své uplatnění ale nachází v cestovním ruchu také služby informační či stravovací.

2.2.1. Cestovní ruch

Ještě před popisem konkrétních služeb cestovních ruchů je důležité říci, co je to cestovní ruch. Cestovní ruch lze chápat jako činnost osoby, která cestuje na přechodnou dobu na místo odlišné od místa jejího běžného prostředí, zároveň na dobu kratší než je doba stanovená (v domácím cestovním ruchu – 6 měsíců, v mezinárodním cestovním ruchu – 1 rok) a hlavní účel cesty je odlišný od výdělečné činnosti. V případě domácího cestovního ruchu mluvíme o cestovním ruchu v rámci jednoho státu, oproti tomu mezinárodní cestovní ruch zahrnuje účast na cestovním ruchu, kdy dochází k překročení hranic. Pokud bychom se zaměřili na souhrn domácího a zahraničního cestovního ruchu, tak mluvíme o cestovním ruchu světa – zahrnující jak příjezdový, tak výjezdový cestovní ruch. (Palatková, 2014)

Mezinárodní cestovní ruch má stále větší význam a pro lepší posouzení trendů vývoje existuje rozdělení na pět regionů, osmnáct subregionů a dále jednotlivé země. Mezi pět hlavních regionů patří Evropa, Amerika, Asijsko-pacifický region, Afrika a Střední východ. Toto členění je platné podle Světové organizace cestovního ruchu - UNWTO. (Palatková, 2014)

Dle dostupných dat patří v dnešní době k nejnavštěvovanějším regionům Evropa (672 mil. mezinárodních příjezdů), Asijsko-pacifický region (323 mil. mez. příjezdů) a Amerika (211 mil. mez. příjezdů). Celkem bylo v roce 2017 uskutečněno 1,326 mld. mezinárodních příjezdů, což je meziroční nárůst o 7 %. Tento počet v posledních letech neustále narůstá. Pokud se podíváme do historie, tak například v roce 1995 bylo uskutečněno přibližně 531 mil. mezinárodních příjezdů a o 20 let později - tedy v roce 2015, již bylo mezinárodních příjezdů 1,195 mld. Mezi nejnavštěvovanější státy patří konkrétně Francie, Španělsko, USA, Itálie či Velká Británie. Tyto státy mají zároveň z cestovního ruchu největší příjmy. (UNWTO Tourism Highlights: 2018 Edition, 2018)

2.2.2. Služby cestovního ruchu

Pokud chceme vymezit služby sdílené ekonomiky, které se využívají v cestovním ruchu, tak je ještě zároveň nutné definovat, co to vůbec služba je. Službu obecně chápeme jako ekonomický statek, který má nehmotný charakter. Služby v cestovním ruchu mají rovněž průřezový charakter – produkuje je jak podniky cestovního ruchu, tak i další podniky soukromého a veřejného sektoru. (Orieška, 2010)

V případě služeb rozlišujeme obecné znaky a speciální znaky. Mezi obecné znaky služeb, které se vztahují na všechny služby, patří již zmíněný nemateriální charakter, pomíjivost, stejný čas poskytování služeb a jejich spotřeby či zahrnutí vnějšího faktoru do procesu poskytnutí služeb. Ke speciálním znakům služeb, vztahující se na služby cestovního ruchu, patří například víceoborový charakter, dynamika a sezónnost poptávky, komplexnost a komplementarita či časová a místní vázanost služeb na primární nabídku cestovního ruchu. (Orieška, 2010)

Palatková (2014) ve své knize dále zařazuje mezi hlavní vlastnosti služeb subjektivitu vnímání a poskytování stejné služby (měnící se podmínky, odlišné měření kvality), dočasnost, neexistenci vlastnění služeb, obtížné definování nákladů či vztah služeb a provozovatele.

Pojem služba (nejen v oblasti cestovního ruchu) je důležitý i v rámci jednotného trhu Evropské unie, který podporuje volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu – občané Evropské unie tak mohou svobodně žít, studovat, pracovat, nakupovat či pobírat důchod v kterékoli zemi Evropské unie a zároveň využívat produktů z celé Evropy. Tyto čtyři svobody jsou také zakotveny ve Smlouvě o Evropské unii. („Politiky Evropské unie: Vnitřní trh“, 2014)

„Za služby se podle Smluv pokládají výkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob.

Služby zahrnují zejména:

- a) činnosti průmyslové povahy;*
- b) činnosti obchodní povahy;*
- c) řemeslné činnosti;*
- d) činnosti v oblasti svobodných povolání.“* („Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie“, p. 24, 2012)

2.2.3. Airbnb

A nyní již ke konkrétním službám - jako první bude vysvětlen význam služby Airbnb. Tato služba patří mezi nejvyužívanější a i v České republice je velmi zmiňovaná. Jedná se o ubytovací službu, která je rozšířena a využívána přibližně v 65 tisících městech nebo také ve 191 zemích po celém světě, přičemž každou noc využije tuto službu přibližně 2 miliony lidí. („Tvoje bezpečnost je u nás na prvním místě: Důvěra a bezpečnost“, 2018)

Nabídka ubytování je přitom opravdu široká - je možné se ubytovat například v bytě uprostřed centra, v domě na pláži či například v dřevěné chatce v korunách stromů. Na výběr je rovněž pronájem jen jedné místnosti nebo naopak celé nemovitosti. Každý zákazník tak může po zadání svých kritérií - cena, datum, místo, počet osob nebo například typ budovy - najít své „ubytování snů“. Velmi příjemný je i fakt, že po celou dobu rezervace je možné komunikovat přímo s majitelem dané nabídky a zjistit si tak potřebné informace ještě před samotným ubytováním.

Stejně jak rychle se vyvíjí sdílená ekonomika, tak i nabídka této společnosti se neustále rozrůstá. V nabídce už tak nejsou jen byty nebo domy, ale zároveň zážitky nebo kuchyně v dané destinaci.

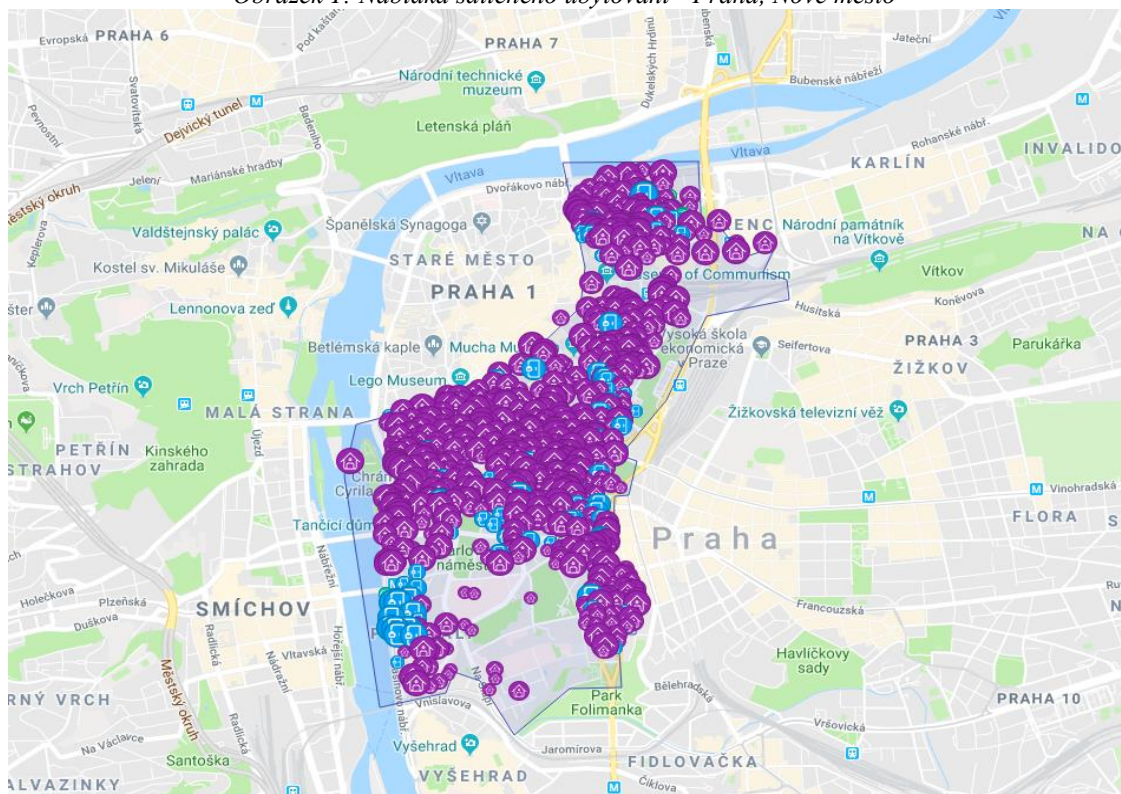
V rámci Airbnb vznikl také zajímavý projekt OpenHomes, s mottem *sdílej svůj domov pro dobrou věc*. Celý tento koncept je založený na sdílení prostoru, který mají lidé navíc, zdarma a to konkrétně lidem, kteří ztratili svůj domov kvůli ozbrojeným konfliktům, přírodním katastrofám nebo například lékařské péči. Nejde tedy o podporu ekonomiky, ale spíše o podporu lidí, kteří se ocitli v těžké životní situaci a tento projekt jim tak může napomoci. („Sdílej svůj domov pro dobrou věc: OpenHomes“, 2018)

Službu Airbnb a její využití nelze opomenout v souvislosti právě s Českou republikou. Její rozsah je největší v Praze, přičemž ze statistických údajů lze vypočítat, že využití této služby na českém trhu v posledních letech velmi stoupá - například od roku 2012 do roku 2017 se počet lůžek zvýšil přibližně 28krát. Pokud bychom mluvili o počtu ubytovacích zařízení, tak v roce 2012 bylo konkrétně v Praze přibližně 670 ubytovacích zařízení, ale v roce 2016 tento počet vzrostl přibližně až na 16 800 ubytovacích zařízení. Podle odhadů lze tvrdit, že celkový roční výnos všech jednotek této služby, pouze v Praze, dosahuje přibližně 2 mld. Kč. Jak tedy vyplývá z těchto údajů, vliv Airbnb na český trh jistě není zanedbatelný - konkrétně v Praze se

pak můžeme setkat s názory, že služba Airbnb má vliv například na ceny nájemného pro rezidenty České republiky, nedostatek bytů pro bydlení, případně vytlačování rezidentů z centra města do okrajových částí. („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem“, 2017)

Lepší představu o pokrytí této služby v Praze je možné získat z obrázku č. 1., který vznikl pomocí zmíněného MarketMinderu. Na mapě jsou zobrazené nabídky ubytování a to celé nemovitosti (fialová barva) nebo jen její části (modrá barva). Konkrétně se jedná o pražskou část Nové město a je patrné, že jen v této části je pokrytí velmi významné - celkem je zde možné nalézt 2 651 nabídek ubytování, přičemž průměrná cena za jednu noc v této oblasti je 68 USD, což odpovídá přibližně 1545 Kč. Je důležité ještě zmínit, že do tohoto počtu je zahrnuta také služba HomeAway, pomocí které mohou lidé sdílet svoji nemovitost - přibližně v 89 % případů se ale jedná právě o nabídku Airbnb. (“AirDNA: MarketMinder”, 2019)

Obrázek 1: Nabídka sdíleného ubytování - Praha, Nové město

Zdroj: “AirDNA: MarketMinder”, 2019

2.2.4. Couchsurfing

Další ubytovací služba, konkrétně Couchsurfing, je poskytovaná sice zdarma, ale je založena rovněž na principu sdílení. Hlavní myšlenka couchsurfingu je doslova *Share*

your life neboli *sdílej svůj život*. Jednotliví lidé navzájem sdílí pomocí této služby zdarma své volné místo v bytě/domě, což v důsledku podporuje cestování, poznávání jiných kultur ale také poznávání celého světa. Pomocí couchsurfingu tak lidé nejen procvičí cizí jazyk, ale opravdu detailně poznají život v cizí zemi, zároveň s nižšími náklady než kdyby byli ubytováni například v hotelu. Během svého fungování se do couchsurfingu zapojilo přibližně 14 milionů lidí a to ve 200 000 městech po celém světě. („Couchsurfing: Share your life“, 2017)

Koncept fungování této služby je založen na 5 hodnotách, mezi které patří:

1. sdílej svůj život - své zkušenosti, svůj domov;
2. vytvoř spojení, které činí lidi šťastnější;
3. nabídní laskavost, toleranci a respekt;
4. buď zvědavý - sdílej a uč se, jak dát vzniknout lepšímu světu;
5. opusť místo lepší než jsi ho našel. („Our Values“, 2017)

2.2.5. Uber

Poslední zmíněná služba sdílené ekonomiky se nazývá Uber a jedná se o službu dopravní. Stejně jako všechny služby sdílené ekonomiky, i tato funguje pomocí digitální platformy. Princip fungování je založen konkrétně na systému, že jeden člověk, jako cestující, si pomocí aplikace zadá cíl, kam se chce dostat, a poté nejbližší řidič v okolí přijme objednávku a cestujícího vyzvedne. Po dopravení se do cílového místa je automaticky strhnutá částka za danou jízdu. Na závěr je ještě možné udělit si navzájem hodnocení, aby i ostatní řidiči a cestující měli lepší přehled při výběru další spolujízdy. („Jak Uber funguje“, 2018)

Při registraci je tedy na každém uživateli této služby, zda se zaregistruje jako řidič a bude tak nabízet své služby, nebo jako cestující a těchto služeb tak bude využívat.

Služba Uber nachází v dnešní době své uplatnění ve více než 600 městech po celém světě. Pokud se podíváme například na trh střední Evropy, tak lze nalézt menší společnosti, které službě Uber na těchto konkrétních trzích konkurují - v České republice se jedná například o službu Liftago a na Slovensku o službu HOPIN (řidiči v těchto službách jsou ovšem pouze profesionální řidiči s licenci). („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem“, 2017)

Pokud se zaměříme na konkrétní využití této služby opět v České republice, tak je nejprve důležité říci, že mezi velmi problematické patří sběr různých dat. Je možné ale říci, že společnost Uber využívají v České republice, přesněji v Praze, spíše zahraniční turisté - největší koncentrace řidičů je jednak na Letišti Václava Havla v Praze a dále pak v centru města, především na Staroměstském náměstí, u Karlova mostu, na Hlavním nádraží apod. Služba Uber je ale využívána i mimo centrum Prahy. Pokud bychom porovnávali tuto službu s dalšími společnostmi typu taxi, tak lze tvrdit, že Uber patří mezi nejsilnější hráče na trhu s podílem přibližně 12 až 20 %. K lepší představě o přesnějším využití této služby by ale bylo potřeba více dostupných dat. („Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem“, 2017)

3. Metodika a cíle práce

3.1. Cíle

Hlavním cílem této práce je provedení analýzy o využití sdílené ekonomiky a jejích službách, a to se zaměřením na oblast cestovního ruchu - jak v teoretické rovině, tak i v té praktické.

V praktické části závěrečné práce je konkrétním cílem zjistit, jaké povědomí mají lidé v České republice o službách sdílené ekonomiky, případně zda s nimi mají zkušenosti. Dalším dílčím cílem je stanoveno zjištění, zda má sdílená ekonomika potenciál být konkurenceschopná službám cestovních kanceláří a agentur, konkrétně z pohledu cenové konkurence.

3.2. Studium odborné literatury a zdrojů

První a nezbytný krok pro zpracování této bakalářské práce bylo získání dostatečných informací o problematice sdílené ekonomiky. Sdílená ekonomika je v dnešní době velmi rychle rozvíjející se oblast, která ale zatím nemá dostatečnou oporu v odborné literatuře, a proto bylo v této části využito především analýz a různých rozborů, jež zpracovaly uznávané a odborné instituce a podniky nebo také například Evropská komise.

Tato část byla velmi důležitá pro vytvoření si jasného přehledu o tom, jaké úskalí, například v případě regulace, sdílená ekonomika a její využití přináší. Zároveň ale tato část napomohla k částečnému rozboru o sdílené ekonomice a jejím využití se zaměřením na služby, které se využívají v cestovním ruchu.

3.3. Dotazníkové šetření

Pro praktickou část bakalářské práce vznikl jako podklad dotazník, který byl poté rozeslán jednotlivým respondentům pomocí e-mailů, ale také pomocí sociálních sítí. Určitý počet dotazníků byl vytištěn a dán respondentům k vyplnění v tištěné podobě, a to především z důvodu, aby měl výsledek dotazníkového šetření silnější vypovídací hodnotu.

Cílem dotazníkového šetření je odhalení toho, jaké povědomí mají respondenti České republiky o sdílené ekonomice. Zároveň je cílem zjistit, jaké může být její využití

v cestovním ruchu. Výsledky dotazníkového šetření zároveň pomáhají nalézt odpovědi na jednotlivé výzkumné otázky.

Při vyhodnocení dotazníkového šetření je využito popisné statistiky, přičemž jsou použity pro znázornění výsledků jednak koláčové diagramy, ale také sloupcové grafy. Zároveň jsou k popisu výsledků dat využité absolutní četnosti a relativní četnosti. Absolutní četnost chápeme jako informaci o tom, kolikrát se každá hodnota (odpověď) vyskytuje ve výsledcích. Relativní četnost určuje podíl těchto hodnot na celkovém počtu zjištěných hodnot. Výsledky takto zpracované jsou v některých případech znázorněné v tabulkách. (Neubauer, Sedlačík, & Kříž, 2016)

3.3.1. Výzkumné otázky

Ještě předtím než došlo k vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření, vznikly výzkumné otázky, na které se pomocí výsledků dotazníkového šetření hledaly odpovědi. Mezi tyto otázky patří:

1. Respondentů, kteří neví, co je to sdílená ekonomika, je více než respondentů, kteří sdílenou ekonomiku znají.
2. Většina respondentů (alespoň 60 %) zná služby jako jsou Airbnb, Uber, Couchsurfing, ale oproti tomu menší procento dotázaných bude vědět, co je to sdílená ekonomika.
3. Lidé využívají při zařizování dovolené nejčastěji služeb cestovních kanceláří a agentur.
4. Lidé využívající sdílenou ekonomiku tak činí především z důvodu nižších nákladů.

3.4. Cenové porovnání

Na základě výsledků dotazníkového šetření, ve kterém většina respondentů, využívající sdílenou ekonomiku, uvedla, že těchto služeb využívá především z důvodu nižších nákladů, je v další části zpracováno cenové porovnání, zda tomu tak skutečně je. Zda jsou služby sdílené ekonomiky levnější než je tomu u služeb cestovních kanceláří a agentur.

Konkrétně se při porovnání vychází ze skutečností, které lze nalézt na webových stránkách souvisejících podniků - ať už se jedná o vyhledávání letenek, ubytovacích služeb, cen zájezdů, pojištění apod.

3.5. Závěrečné shrnutí o sdílené ekonomice

Na základě vypracování teoretické části, zpracování a vyhodnocení dotazníkového šetření a provedeného cenového porovnání, jsou v závěrečné části shrnuty zjištěné skutečnosti o sdílené ekonomice, a to jednak v obecné ale i praktické rovině se zaměřením na oblast cestovního ruchu.

4. Praktická část

4.1. Dotazníkové šetření

Dotazníkového šetření se v průběhu měsíce listopadu 2018 zúčastnilo celkem 383 respondentů – z toho 228 žen a 155 mužů. Rozdělení dle věkové kategorie je znázorněné v tabulce č. 1.

Tabulka 1: Rozdělení respondentů dle věkové kategorie

Věková kategorie	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření
18 - 30 let	155	40,5 %
31 - 40 let	62	16,2 %
41 - 50 let	73	19,1 %
51 - 60 let	67	17,5 %
61 let a více	26	6,8 %

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce dotázaných patří do věkové kategorie 18 - 30 let, ale celkově jsou v dotazníkovém šetření zastoupeny všechny věkové kategorie. Právě z důvodu vyššího zastoupení věkové kategorie 18 - 30 let bylo náhodným způsobem 75 dotazníků odebráno a dále se na ně nebral ohled, a to z důvodu, aby se docílilo lepší vypovídací hodnoty dotazníkového šetření. Výsledky, které jsou dále prezentovány, tedy vznikly po zhodnocení dat od 308 respondentů (181 žen a 127 mužů). Nové rozdělení respondentů dle věkové kategorie je patrné z tabulky č. 2.

Tabulka 2: Rozdělení respondentů dle věkové kategorie - po upravení

Věková kategorie	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření
18 - 30 let	80	26,0 %
31 - 40 let	62	20,1 %
41 - 50 let	73	23,7 %
51 - 60 let	67	21,8 %
61 let a více	26	8,4 %

Zdroj: vlastní zpracování

V dotazníkovém šetření respondenti uváděli své identifikační údaje - konkrétně pohlaví, věkovou kategorii, počet obyvatel v místě, kde žijí, nejvyšší dosažené vzdělání či hrubý měsíční příjem celé domácnosti, a to z důvodu lepší představy o složení respondentů u jednotlivých výsledků otázek.

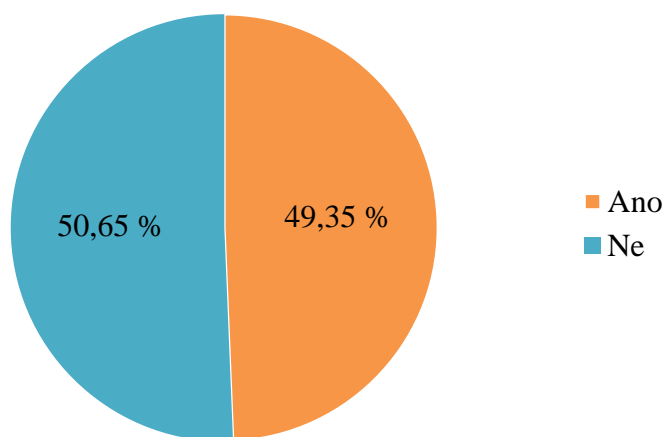
4.1.1. Část dotazníku týkající se všech respondentů

V této části jsou vyhodnoceny otázky, které jsou společné a povinné pro všechny respondenty.

První otázka z dotazníkového šetření zní: „Víte, co znamená pojem sdílená ekonomika?“. Výsledky této otázky jsou znázorněné v grafu č. 1., přičemž je zřejmé, že téměř polovina respondentů ví/neví, co to je sdílená ekonomika – konkrétně 152 respondentů, což odpovídá 49,35 %, ví, co to znamená pojem sdílená ekonomika.

Graf 1: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 1

1. Víte, co znamená pojem sdílená ekonomika.

Zdroj: vlastní zpracování

Toto rozložení odpovědí je podobné jako ve zmíněném dotazníkovém šetření společnosti PwC United States z roku 2015, ve kterém uvedlo 44 % respondentů, že má povědomí o sdílené ekonomice. Odpovědi jsou ve zmíněném dotazníkovém šetření od respondentů z jiné země, ale je patrné, že lidé mají podobné povědomí o sdílené ekonomice jako respondenti v České republice.

Ze zkoumaných výsledků také vychází, že rozdělení odpovědí je téměř shodné i napříč všemi věkovými kategoriemi. Přibližně polovina respondentů v jednotlivých věkových kategoriích říká, že ví/neví, co je to sdílená ekonomika. Největší rozdíl lze vyzorovat u odpovědí respondentů ve věku 18 - 30 let a 51 - 60 let. Rozdělení odpovědí podle věkových kategorií, konkrétně u této otázky, je přehledně viditelné v následující tabulce č. 3. Jelikož jsou porovnávány výsledky v rámci jednotlivých

věkových kategorií, tak i relativní vyjádření odpovědí je, pro lepší představu, vždy v rámci jednotlivých kategorií a ne v rámci celého souboru.

Tabulka 3: Otázka č. 1 - odpovědi dle věkové kategorie

Věková kategorie	Odpověď ANO		Odpověď NE	
	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření
18 - 30 let	44	55,00 %	36	45,00 %
31 - 40 let	30	48,39 %	32	51,61 %
41 - 50 let	34	46,58 %	39	53,42 %
51 - 60 let	30	44,78 %	37	55,22 %
61 let a více	14	53,85 %	12	46,15 %
Celkem	152		156	

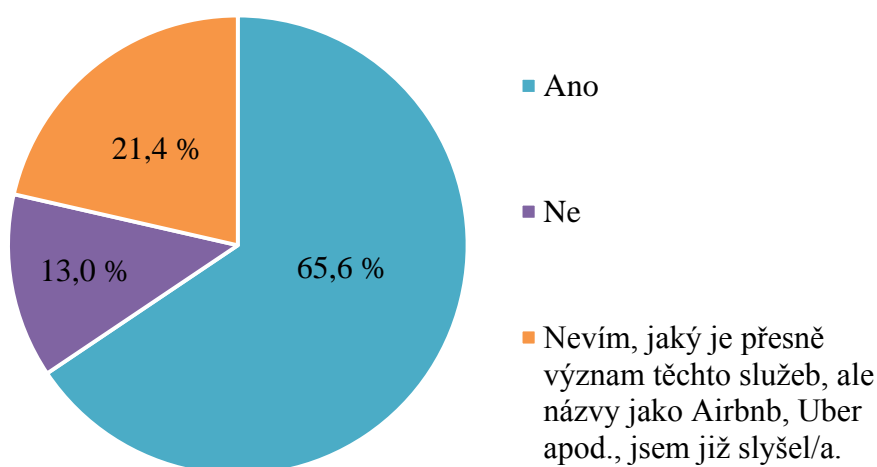
Zdroj: vlastní zpracování

Rozdílné výsledky vychází u této otázky napříč pohlavím - celkem 55 % mužů má povědomí o sdílené ekonomice, ale u žen je to pouze 45 % dotázaných.

Další otázka, zjišťující zda respondenti znají konkrétní služby sdílené ekonomiky jako je Airbnb, Uber či Couchsurfing, ukázala, že i přesto, že téměř polovina respondentů tvrdí, že neví, co to sdílená ekonomika je, tak neznalost služeb sdílené ekonomiky je nižší. Služby jako Airbnb, Uber či Couchsurfing zná celkem 65,6 % respondentů, což odpovídá 202 respondentům. Výsledky otázky č. 2 jsou patrné z grafu č. 2.

Graf 2: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 2

2. Znáte služby jako je Airbnb, Uber, Couchsurfing apod.

Zdroj: vlastní zpracování

Tyto výsledky nejsou překvapivé, pokud vezmeme v úvahu fakt, že se v České republice v nedávné minulosti řešila a stále řeší společnost Uber a její využívání především v Brně, a pak také například využívání služby Airbnb a její vliv na ceny nemovitostí, především v Praze. Respondenti, například z těchto důvodů, tyto služby v dnešní době znají, i když si to nutně nespojí s pojmem sdílená ekonomika.

Ve znalosti těchto služeb, dle výsledků, vynikají jednak muži, ale také respondenti věkové kategorie 18 - 30 let. Celkem 73,23 % mužů odpovědělo, že zná služby jako je Airbnb, Uber či Couchsurfing. V případě věkové kategorie 18 - 30 let to vyšlo dokonce 81,25 %.

Pokud bychom sečetli výsledky dvou odpovědí – odpověď *ano* a odpověď *nevím*, jaký je přesně význam těchto služeb, ale názvy jako *Airbnb*, *Uber* apod., jsem již slyšel/a – z kterých lze vyvodit, že lidé o těchto službách mají alespoň nějaké povědomí, tak v některých případech dosahují tyto výsledky dokonce více než 90 %. Konkrétní čísla jsou znázorněné v tabulce č. 4 a v tabulce č. 5.

Tabulka 4: Otázka č. 2 – odpověď ano + nevím, dle věkové kategorie

Věková kategorie	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření
18 - 30 let	72	90,00 %
31 - 40 let	56	90,32 %
41 - 50 let	59	80,82 %
51 - 60 let	56	83,58 %
61 let a více	25	96,15 %
Celkem	268	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5: Otázka č. 2 – odpověď ano + nevím, dle pohlaví

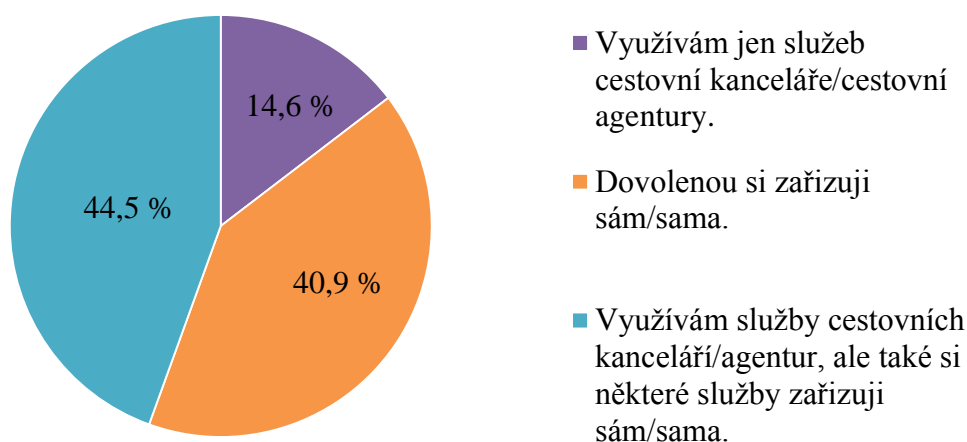
Pohlaví	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření
Žena	153	84,53 %
Muž	115	90,55 %
Celkem	268	

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka se zaměřuje na to, jakých služeb respondenti využívají ve chvíli, kdy si zařizují dovolenou – zda využívají pouze služeb cestovních kanceláří a agentur nebo si raději zařizují dovolenou sami, případně zda využívají oba způsoby. Z grafu č. 3 je patrné, že nejvíce respondentů využívá při zařizování dovolené jak služby cestovních kanceláří a agentur, tak si zařizují některé služby sami. Je možné říci, že žádná odpověď v této otázce nepřevyšuje ostatní, ale je patrné, že respondentů, kteří využívají pouze služby cestovních kanceláří a agentur, je podstatně méně.

Graf 3: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 3

3. Jakých služeb převážně využíváte při zařizování Vaší dovolené?

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud se podíváme na rozložení odpovědí podle různých kritérií, tak za zmínku stojí výsledek, že 56,69 % respondentů mužského pohlaví uvedlo, že si dovolenou zařizují sami, ale u žen tuto odpověď zaškrtnla ani ne třetina - jen 29,83 %. Způsobeno to může být například tím, že muži obecně jsou odvažnější, a tak si spíše troufnou na zařizování si dovolené bez pomoci cestovní kanceláře či agentury. Ženy pravděpodobně, právě například z důvodu bezpečnosti, raději volí služby cestovní kanceláře nebo agentury, případně si některé služby dozařídí samy. Podle výsledků dotazníkového šetření využívá služeb jak cestovních kanceláří, tak služeb, které si zařídí samy 53,59 % žen. Naopak u mužů tuto možnost využívá jen 31,50 % respondentů.

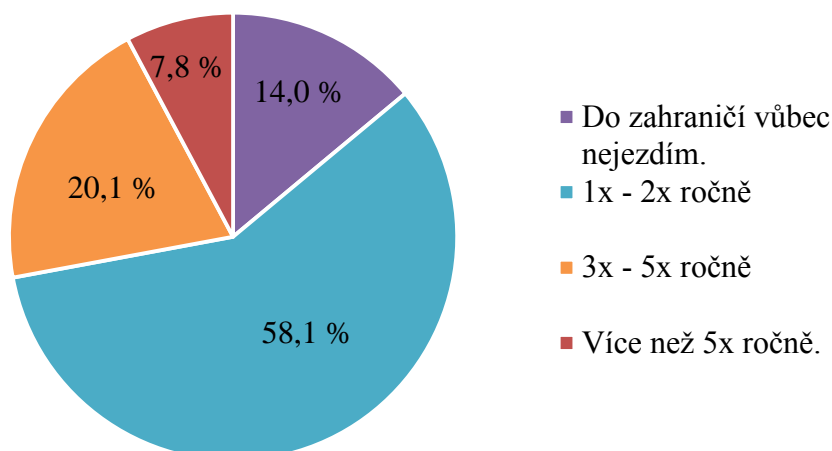
Otázka zařizování si služeb při dovolené může souviset i s následující otázkou, ve které respondenti odpovídali, kolikrát ročně jezdí do zahraničí. Z výsledků vyplývá, že 14,6 % respondentů do zahraničí vůbec nejedí, přičemž se ale dá předpokládat, že svoji dovolenou tráví v tuzemsku, kde je zařizování například ubytovacích nebo stravovacích služeb pro většinu lidí snazší, neboť není potřeba například cizí jazyk při komunikaci apod. Tato myšlenka může podporovat výsledek odpovědi, že si 40,9 % respondentů zařizuje dovolenou samo.

Konkrétní výsledky otázky č. 4 jsou patrné z následujícího grafu č. 4. Nejvíce respondentů uvádí, že do zahraničí jezdí 1x - 2x ročně, tudíž se dá předpokládat, že i tato část respondentů svoji dovolenou tráví rovněž i v tuzemsku.

Graf 4: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 4

4. Kolikrát ročně jezdíte do zahraničí? - myšleno jakýkoliv pobyt v zahraničí s přespáním alespoň na 1 noc.

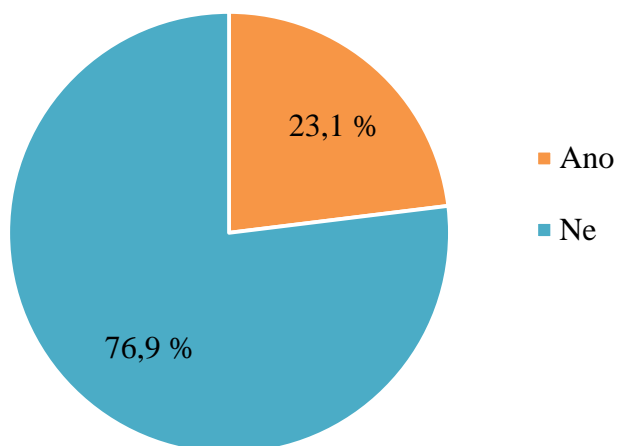
Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků rovněž vyplývá, že vysokoškolsky vzdělaní respondenti či respondenti, kteří nyní studují vysokou školu nebo vyšší odbornou školu ve více než 90 % odpovědí uvádí, že do zahraničí jezdí minimálně 1x ročně. Naopak u respondentů, kteří mají základní vzdělání či střední vzdělání s výučním listem a jezdí do zahraničí minimálně jednou ročně, tyto odpovědi vychází v průměru pouze u 68 % odpovědí. Lze tedy říci, že lidé s vyšším vzděláním častěji navštěvují zahraniční státy.

Poslední otázka, která je společná pro všechny respondenty, zní: „Využil/a jste již někdy služeb sdílené ekonomiky při zařizování/pobytu na Vaší dovolené?“. Z grafu č. 5 je patrné, že těchto služeb využilo jen 23,1 % dotázaných respondentů.

Graf 5: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 5

5. Využil/a jste již někdy služeb Sdílené ekonomiky při zařizování/pobytu na Vaší dovolené?

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož je cílem dotazníkového šetření především zjištění, jaké zkušenosti se službami sdílené ekonomiky respondenti mají, tak je současně důležité mít představu o tom, jací lidé využívají služeb sdílené ekonomiky. Z tohoto důvodu jsou dále podrobněji popsány výsledky otázky č. 5 dle identifikačních údajů, které respondenti v dotazníkovém šetření uvedli.

Pokud se podíváme na výsledky podle pohlaví, tak vychází odpovědi téměř shodně - 23,2 % žen a 22,83 % mužů má zkušenost se sdílenou ekonomikou.

Výsledky u této otázky se ale velmi liší v závislosti na věkové kategorii. Největší zkušenost mají se službami sdílené ekonomiky respondenti věkové kategorie 18 - 30 let, naopak nulovou zkušenost mají respondenti věkové kategorie 61 a více let. Konkrétní výsledky vidíme v následující tabulce č. 6, z které je patrné, že čím vyšší věková kategorie, tím nižší procento zastupující respondenty, kteří využili služby sdílené ekonomiky.

Tabulka 6: Otázka č. 5 - odpovědi dle věkové kategorie

Věková kategorie	Odpověď ano		Odpověď ne	
	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření	Absolutní vyjádření	Relativní vyjádření
18 - 30 let	39	48,75 %	41	51,25 %
31 - 40 let	15	24,19 %	47	75,81 %
41 - 50 let	11	15,07 %	62	84,93 %
51 - 60 let	6	8,96 %	61	91,04 %
61 let a více	0	0,00 %	26	100,00 %

Zdroj: vlastní zpracování

Za zmínku také stojí, že podle výsledků nezáleží na tom, do jaké příjmové kategorie respondenti patří, neboť v každé skupině mají respondenti přibližně stejnou zkušenost se službami sdílené ekonomiky - konkrétně 23,3 % respondentů, jejichž hrubý příjem celé domácnosti je více než 40 tisíc, využilo již služeb sdílené ekonomiky, od hrubého příjmu 25 tisíc do 40 tisíc má zkušenost se sdílenou ekonomikou 21 % respondentů a do hrubého příjmu 25 tisíc pak 26,3 % respondentů.

Z výsledků dále vyplývá, že služeb sdílené ekonomiky využívají především studenti - respondenti, kteří mají středoškolské vzdělání s maturitou, ale nyní ještě studují. V tomto případě má zkušenost se službami sdílené ekonomiky celkem 67 % respondentů. Naopak u respondentů, kteří mají základní vzdělání či středoškolské

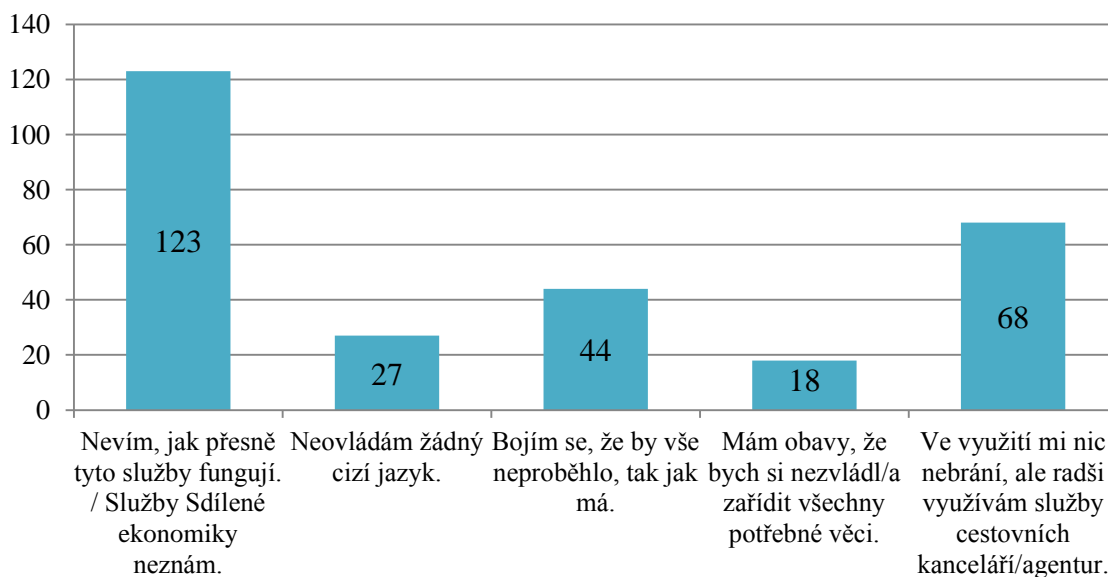
vzdělání s výučním listem, je zkušenost se službami sdílené ekonomiky nižší (14 % - ZŠ, 4 % - SŠ).

Poslední kritérium, které lépe vytváří představu o tom, jací lidé převážně využívají služby sdílené ekonomiky, je velikost místa bydliště. Nejvíce respondentů, kteří mají zkušenost se sdílenou ekonomikou, žije ve městě, které má více než 100 tisíc obyvatel - přibližně 28,2 % respondentů. Naopak v případě respondentů, kteří žijí v místě, které má méně než 10 000 obyvatel uvedlo odpověď ano 19,8 % respondentů.

Otázka č. 5 rovněž rozdělila respondenty na dvě skupiny, které měly dále odlišné otázky. První skupina - respondenti, kteří služby sdílené ekonomiky nevyužili, odpovídali na otázku, co jim brání ve využití služeb sdílené ekonomiky. V grafu č. 6 vidíme možné odpovědi, přičemž nejčastěji respondenti buď neví, jak služby sdílené ekonomiky fungují, případně tyto služby vůbec neznají. Výsledky jsou v tomto případě vyjádřeny absolutně, neboť respondenti mohli vybrat více možností. V případě první odpovědi (*Nevím, jak přesně tyto služby fungují./Služby sdílené ekonomiky neznám.*), s kterou se ztotožnilo 123 respondentů, to tak odpovídá téměř 52 % respondentů.

Graf 6: Absolutní vyjádření výsledků otázky č. 6

6. Co Vám brání ve využití služeb sdílené ekonomiky?

Zdroj: vlastní zpracování

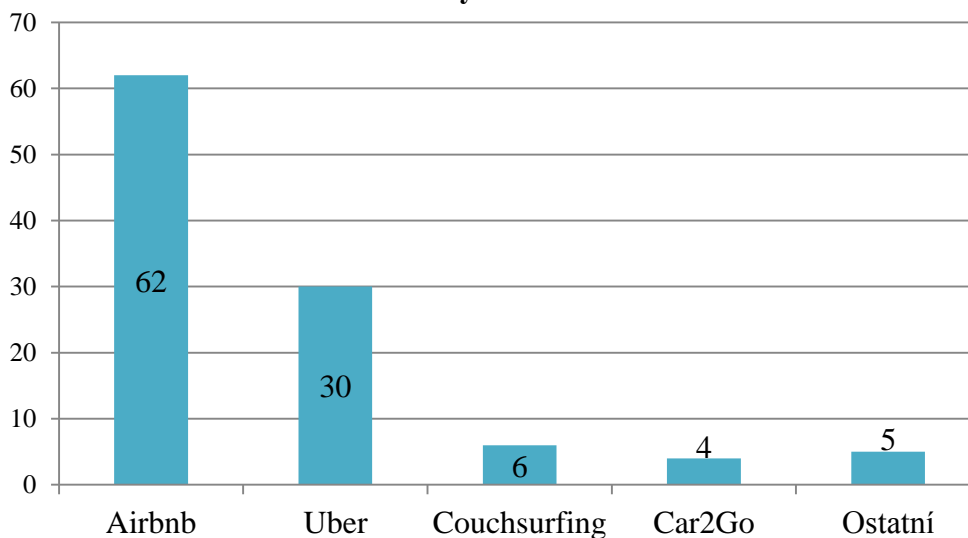
4.1.2. Část dotazníku týkající se zkušeností se službami sdílené ekonomiky

Druhá skupina respondentů - ti, kteří již někdy využili služeb sdílené ekonomiky - odpovídala v další části dotazníku na otázky, které jsou zaměřené na zkušenosti se službami sdílené ekonomiky, jaké konkrétní služby sdílené ekonomiky respondenti využili, případně proč a kde. Do tohoto vzorku respondentů patří konkrétně 29 mužů a 42 žen, přičemž rozdělení podle věkové kategorie, či dalších kritérií, je zmíněno již u výsledků otázky č. 5.

První otázka z této skupiny zní: „*Jakých služeb sdílené ekonomiky v cestovním ruchu jste již využil/a?*“. Zde mohli respondenti vybrat více možností a označit tak všechny možné služby, s kterými již mají zkušenost. Z důvodu více možných odpovědí jsou výsledky opět zobrazeny v absolutním vyjádření, přičemž z grafu č. 7 je patrné, že nejčastěji se vyskytovala odpověď Airbnb. Mezi ostatními odpověďmi se vyskytovaly služby jako je Taxify, Blablacar či Liftago - tedy dopravní služby.

Graf 7: Absolutní vyjádření výsledků otázky č. 7

7. Jakých služeb sdílené ekonomiky v cestovním ruchu jste již využil/a?

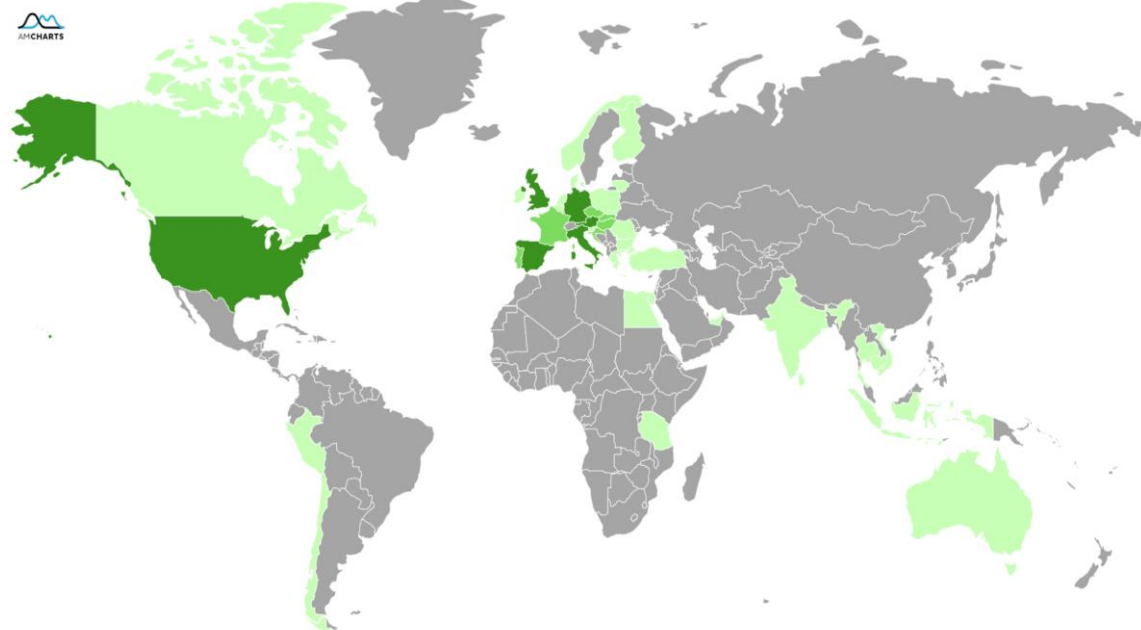
Zdroj: vlastní zpracování

Pokud si uvědomíme, že na tuto otázku odpovídalo 71 respondentů, tak vychází, že službu Airbnb využilo 87 % respondentů a službu Uber 42 % respondentů. Odpovědi této otázky tak podporují fakt, že služby jako Airbnb či Uber lze zařadit mezi nejvyužívanější, především právě v oblasti cestovního ruchu.

Další otázka se snaží odhalit, kde všude již respondenti využili sdílenou ekonomiku - jedná se o konkrétní státy. Každý respondent měl možnost vypsát všechny státy, přičemž pak vznikl jasný obrázek o využití těchto služeb. Předpokladem bylo, že respondenti využívají sdílenou ekonomiku především v evropských státech. Z následující mapy, obrázku č. 2, je patrné, že tomu tak opravdu je, ale na druhou stranu se respondenti využití sdílené ekonomiky nebrání ani v mimoevropských státech jako je Thajsko, Kambodža, Kanada, Chile, Tanzánie, Egypt apod.

Pokud se podíváme na zmíněnou mapu, tak vidíme všechny státy, ve kterých respondenti využili služeb sdílené ekonomiky. Zmíněné státy jsou zvýrazněné ve třech různých odstínech podle toho, kolik respondentů uvedlo jednotlivé státy ve své odpovědi - nejsvětlejší zelená barva značí, že v této zemi využili služeb sdílené ekonomiky 1 - 4 respondenti (např. Egypt, Chile, Kanada), středně zelená barva značí státy, které označilo 5 - 9 respondentů (např. Francie, Česká republika) a nejtmaší zelená barva pak značí státy, které se vyskytovaly v odpovědích u více než 10 respondentů (např. USA, Velká Británie, Španělsko), přičemž nejvíce respondentů, konkrétně 18 dotázaných, uvedlo Itálii. Tento výsledek podporuje i zmíněná data výsledků Světové organizace cestovního ruchu - mezi nejnavštěvovanější státy světa patří právě USA, Velká Británie či také Itálie.

Obrázek 2: Mapa států, ve kterých respondenti využili služeb sdílené ekonomiky

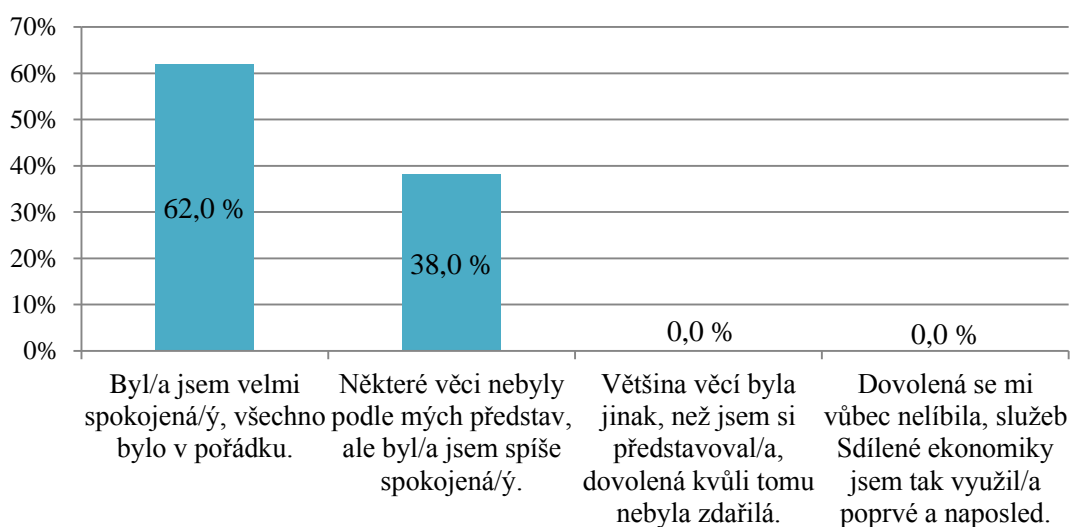
Zdroj: vlastní zpracování

Za zmínku stojí také úvaha, že respondentů, kteří již využili služby sdílené ekonomiky, bylo celkem 71. Pokud bychom ale vzali každý stát v odpovědi jako jednu zkušenost se sdílenou ekonomikou, tak to vychází celkem 177 různých zkušeností. V průměru tedy vychází na jednoho respondenta 2-3 zkušenosti s těmito službami, což může značit také to, že respondenti mají se službami sdílené ekonomiky dobré zkušenosti a rádi je využívají opakovaně.

V návaznosti na tuto myšlenku o využití služeb sdílené ekonomiky je další otázka v dotazníkovém šetření zaměřená na zkušenost s těmito službami - respondenti měli na výběr ze 4 odpovědí, přičemž první dvě odpovědi jsou spíše kladné a další dvě odpovědi spíše záporné. V grafu č. 9 můžeme vidět výsledky této otázky, ze kterých je patrné, že respondenti mají se službami sdílené ekonomiky převážně dobré zkušenosti, což její využití velmi podporuje.

Graf 8: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 9

9. Jaká je Vaše zkušenost se službami sdílené ekonomiky?

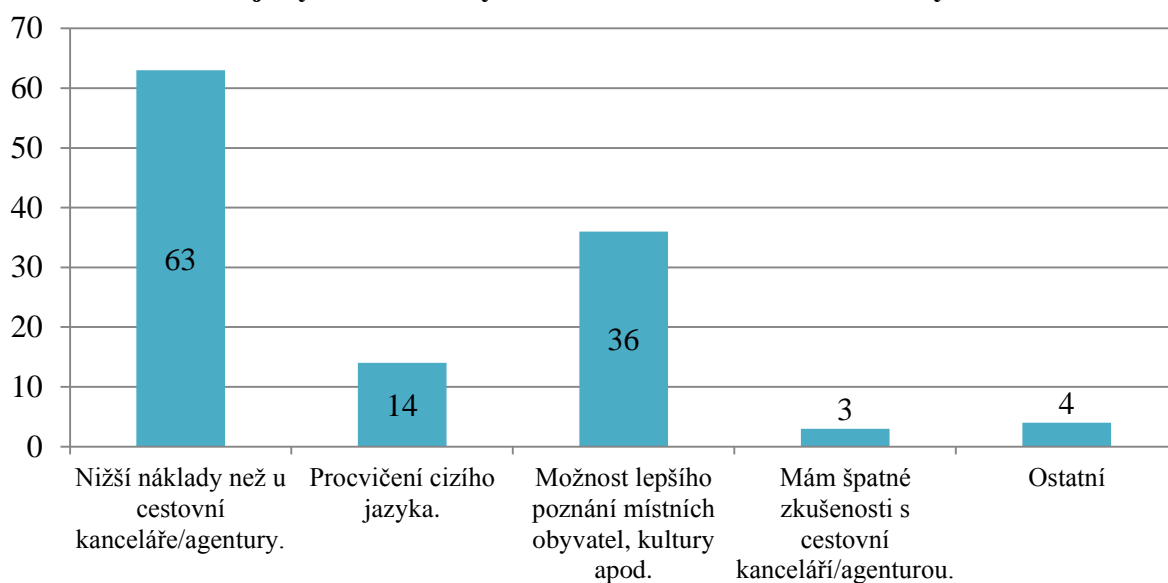

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázka, v této skupině, je zaměřená na důvody využití služeb sdílené ekonomiky. Absolutně vyjádřené výsledky této otázky jsou znázorněné v grafu č. 9.

Graf 9: Absolutní vyjádření výsledků otázky č. 10

10. Z jakých důvodů využíváte služeb sdílené ekonomiky?

Zdroj: vlastní zpracování

Je patrné, že hlavním důvodem, proč lidé využívají služby sdílené ekonomiky, jsou nižší náklady než v případě využití služeb cestovních kanceláří a agentur. Konkrétně tuto odpověď uvedlo 63 respondentů - což odpovídá téměř 89 %. Další často uváděný důvod je lepší poznání místních obyvatel, kultury apod. - celkem 50,7 % odpovědí. Mezi ostatní důvody patří, že při využití služeb sdílené ekonomiky není potřeba využívat prostředníka a vše je možné si zařídit online, rychleji a flexibilněji. Otázka nižších nákladů bude ještě rozpracována v další části bakalářské práce.

4.1.3. Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Nyní je možné díky vyhodnocení dotazníkového šetření odpovědět na výzkumné otázky a shrnout všechny výsledky.

1. *Respondentů, kteří neví, co je to sdílená ekonomika, je více než respondentů, kteří sdílenou ekonomiku znají.* - Na tuto hypotézu bylo odpovězeno hned v první otázce. Respondenti se rozdělili téměř na polovinu - přičemž o něco více respondentů skutečně neví, co to sdílená ekonomika je. Lze tedy tuto otázku potvrdit, i když ne s úplně přesvědčivým výsledkem.

2. *Většina respondentů (alespoň 60 %) zná služby jako jsou Airbnb, Uber, Couchsurfing, ale oproti tomu menší procento dotázaných bude vědět, co je to sdílená ekonomika.* - Tuto otázku lze také potvrdit, neboť tyto konkrétní služby zná téměř 66 % respondentů (pokud bychom započítali i odpověď *nevím, jaký je přesně význam těchto služeb, ale názvy jako Airbnb, Uber apod., jsem již slyšel/a*, tak je to dokonce 87 %). Oproti tomu pojem sdílená ekonomika zná jen 49,35 % dotázaných.

3. *Lidé využívají při zařizování dovolené nejčastěji služeb cestovních kanceláří a agentur.* - Dle výsledků dotazníkového šetření tomu tak opravdu je a tak lze otázku č. 3 opět potvrdit. Je ale důležité vzít v úvahu, že tito respondenti i když využívají služby cestovních kanceláří a agentur, tak si zařizují některé služby rovněž sami. Je ale patrné, že respondentů, kteří si zařizují dovolenou jen svépomocí, je méně - 40,9 %.

4. *Lidé využívající sdílenou ekonomiku tak činí především z důvodu nižších nákladů.* - Konkrétně u této otázky je předpokladem, že tomu tak opravdu je, a to především díky vlastním zkušenostem. Pokud shrneme výsledky dotazníkového šetření, tak lze tuto myšlenku opravdu potvrdit - 63 respondentů (89 %) říká, že využívá služby sdílené ekonomiky právě z důvodu nižších nákladů.

Celkově je možné říci, že se úspěšně povedlo najít odpovědi na výzkumné otázky. Výsledky dotazníkového šetření také odhalily, že pojem sdílená ekonomika není pro respondenty České republiky úplně neznámý a zároveň téměř čtvrtina respondentů má i zkušenosti s konkrétními službami sdílené ekonomiky v oblasti cestovního ruchu. Výsledky dotazníkového šetření také odhalily, že u využití služeb sdílené ekonomiky, v případě zařizování dovolené, záleží také na tom, do jaké věkové kategorie konkrétní osoba patří. Sdílená ekonomika vytváří největší potenciál u věkové kategorie 18 - 30 let.

Hlavní důvod může být patrně v tom, že lidé v tomto věku jsou většinou zvyklí využívat moderní technologie, které jsou podmínkou pro využití služeb sdílené ekonomiky.

Pokud dále vezmeme v úvahu fakt, že v dotazníkovém šetření jen necelých 15 % respondentů uvedlo, že využívá k zařizování dovolené pouze služby cestovních kanceláří a agentur a ostatní respondenti (přibližně 85 %) si zařizují dovolenou sami nebo pomocí cestovní kanceláře/agentury, tak lze tvrdit, že to znamená spíše příznivý jev pro vyšší využití sdílené ekonomiky.

Na druhou stranu, jelikož více než 75 % respondentů služby sdílené ekonomiky nevyužilo a to především z důvodů, že neví, jak tyto služby fungují, tak zde určitě vzniká prostor k zamyšlení, jak sdílenou ekonomiku a její využití lidem přiblížit. Případně zda má sdílená ekonomika opravdu potenciál vytvořit konkurenci službám cestovních kanceláří a agentur, přičemž na tuto otázku je zaměřena další část bakalářské práce.

4.2. Cenové porovnání

Jak bylo v předchozí části řečeno, výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že lidé využívají služby sdílené ekonomiky převážně díky nižším cenám. Z tohoto důvodu je tato část bakalářské práce věnovaná porovnání cen služeb cestovních kanceláří či agentur oproti situaci, kdy si cestující zařizuje dovolenou sám a využívá k tomu i služeb sdílené ekonomiky. Výsledky tohoto porovnání by měly vytvořit představu o tom, zda služby sdílené ekonomiky znamenají cenovou konkurenci službám cestovních kanceláří a agentur.

Porovnávány jsou služby konkrétně ve dvou státech, v jednom evropském (ve Velké Británii) a druhém mimoevropském (v Thajsku), a to z důvodu, že oba tyto státy se vyskytly v odpovědích respondentů, kteří využili služby sdílené ekonomiky. Nutné přitom je porovnat všechny služby, které cestující během své dovolené potřebují - ubytování, doprava, pojištění apod. Do porovnání ovšem není zahrnuta cena za stravování, neboť se u jednotlivých osob jedná o velmi individuální záležitost - s výjimkou stravy, která je zahrnutá v ceně zájezdu.

Pokud se jedná o kalkulaci, kdy si cestující zařizuje celou dovolenou sám, tak v případě vyhledávání letenek je použit český internetový portál Letuška. K vyhledání cestovního pojištění společnost AXA. Ze služeb sdílené ekonomiky byla využita ubytovací služba Airbnb a dopravní služba Grab. Při obou simulacích jsou zároveň vyhledány služby podobné úrovni - jednak stejné letecké společnosti, ale také podobné lokace ubytování. V případě služeb cestovní kanceláře je využito cen cestovní kanceláře Neckermann a cestovní kanceláře TOPRAGUE, spol. s.r.o.

V případě služeb cestovních kanceláří se jedná o cenu za kombinaci služeb, kterou souhrnně chápeme jako zájezd. Co konkrétně je myšleno pod pojmem zájezd je v dnešní době stanoveno zákonem č. 159/1999 Sb, o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů – zájezd chápeme jako kombinaci alespoň dvou a více služeb, přičemž je prodáván a nabízen za souhrnnou cenu, zároveň tato služba přesahuje dobu více než 24 hodin nebo ubytování alespoň na jednu noc. Do služeb, které tvoří nejčastěji kombinaci zájezdu, lze zařadit služby dopravní, ubytovací a jiné (tvoří významnou část zájezdu, ale nejsou doplňkem dopravy či ubytování, nebo jejichž cena pokrývá alespoň 20 % ceny celého zájezdu). (Palatková, 2013)

Cenové porovnání, jak v případě Velké Británie, tak v případě Thajska, bylo provedeno v únoru 2019.

4.2.1. Porovnání cen ve Velké Británii

V prvním případě jsou porovnány ceny služeb při cestě do evropského města Londýn, přičemž ubytování se nachází v městské čtvrti Peckham. V obou případech se jedná o 4 denní cestu (3 noci), bez stravy a bez započítaného transferu z/na letiště. V tabulce č. 7 vidíme kalkulaci ceny v případě, že cestující využije služeb cestovní kanceláře, konkrétně TOPRAGUE, spol. s.r.o. **Pro dvě osoby takový zájezd vychází na 14 560 Kč.** Jak je patrné, výsledná cena zahrnuje cenu za zájezd (ubytovací služby, dopravní služby) a cestovní pojištění zařízené cestovní kanceláří. (“Poznávací zájezd Londýn”, 2019)

Tabulka 7: Kalkulace ceny - služby cestovní kanceláře, Velká Británie

Termín zájezdu	05. 09. - 08. 09. 2019
Délka	4 dny/3 noci
Cestovní pojištění	580 Kč
Ubytování	Hotel Best Western Peckham
Cena za zájezd	13 980 Kč
Cena celkem	14 560 Kč

zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 8 vidíme, že pokud si cestující zařídí tuto cestu sám a využije k tomu ubytovací službu Airbnb, tak **pro dvě osoby** taková cesta vychází celkem na **12 414 Kč.** Rozdíl je tedy více než 2 tisíce korun. Ve výsledné ceně vidíme, že je zahrnuté taktéž cestovní pojištění, které je ale viditelně nižší než v prvním případě, a dále pak dopravní služby a ubytovací služby.

Tabulka 8: Kalkulace ceny - služby sdílené ekonomiky, Velká Británie

Termín zájezdu	05. 09. - 08. 09. 2019
Délka	4 dny/3 noci
Cestovní pojištění	312 Kč
Doprava	4 536 Kč
Ubytování	Modern with private balcony and Canary Wharf View
Ubytování	7 566 Kč
Cena celkem	12 414 Kč

zdroj: vlastní zpracování

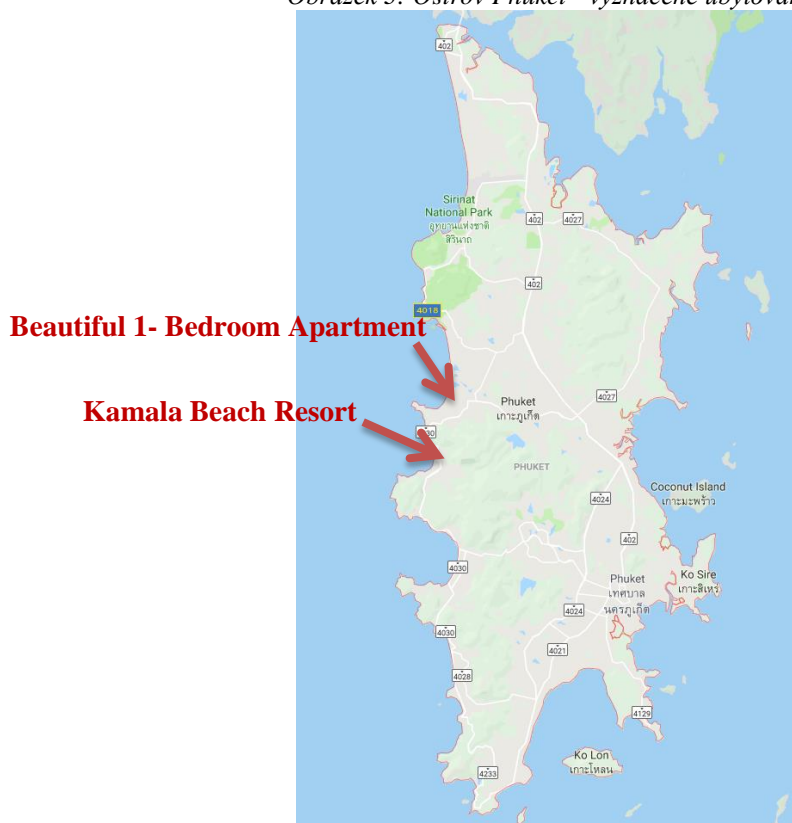
V prvním porovnání se potvrdilo, že pokud si cestující zařídí dovolenou sami, tak ušetří více než 2 tisíce korun, i když služby jsou velmi srovnatelné (v obou případech

cestující využije leteckou společnost EasyJet) - v ceně je zahrnuto ubytování, doprava + všechny nutné poplatky k letence, příruční zavazadlo a cestovní pojištění.

4.2.2. Porovnání cen v Thajsku

Pro srovnání cen v Thajsku je zvolen ostrov Phuket, který v dnešní době patří mezi velmi vyhledávané oblasti cestovního ruchu. Aby srovnání bylo co nejpřesnější, tak v případě služeb cestovní kanceláře, konkrétně CK Neckermann, je zvolena nabídka pouze se snídaní, protože nabídka ubytování přes Airbnb je poskytována bez stravy. Zároveň se v obou případech jedná o cestu s leteckou společností Qatar Airways, přičemž lokace ubytování je velmi podobná a lze jí vidět na obrázku č. 3.

Obrázek 3: Ostrov Phuket - vyznačené ubytování

Zdroj: vlastní zpracování

Ještě než bude znázorněna konkrétní kalkulace, tak je důležité zmínit, že pokud lidé cestují do Thajska za účelem turistiky, tak nemusí myslet na vyřízení si cestovního víza, neboť to není v případě této cesty potřeba - jelikož se jedná o pobyt kratší 30 dnů. Při cestě do Thajska je ale potřeba předložit platný cestovní doklad, který má platnost více než 6 měsíců v době vstupu do této země. Na vyžádání je také možné požadovat prokázání finančních prostředků v hotovosti ve výši 20 000 THB (14 549 Kč) na osobu

či 40 000 THB (29 099 Kč) na rodinu, přípustné je také předložit tuto částku v jedné ze světových měn. (“Thajsko: Víza - režim vstupu”)

Pokud se podíváme na samotnou kalkulaci, tak v prvním případě je uvedena kalkulace ceny, pokud cestující využije služeb cestovní kanceláře - **cena pro dvě osoby vychází na 54 270 Kč**. V tabulce č. 9 jsou znázorněné údaje o této cestě - termín zájezdu, délka pobytu, typ stravování, cena za pojištění, cena za zájezd a výsledná cena za dvě osoby. V ceně je přitom zahrnutá letecká doprava, transfer z/na letiště a snídaně. Zároveň vybraný hotel Kamala Beach Resort a Sunprime Resort nabízí wifi v ceně, aqua aerobic, jógu, stolní tenis a fitness, za poplatek pak billiár, golf či potápění. (“Kamala Beach Resort a Sunprime Resort: Informace o hotelu”)

Tabulka 9: Kalkulace ceny - služby cestovní kanceláře, Thajsko

Termín	2. 10. - 17. 10. 2019
Délka	16 dní/13 nocí
Strava	Snídaně
Cestovní pojištění	2 200 Kč
Ubytování	Kamala Beach Resort
Cena za zájezd	52 070 Kč
Cena celkem	54 270 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Oproti tomu, v tabulce č. 10 je znázorněna kalkulace ceny, pokud si služby jako ubytování, doprava či pojištění, zařizuje cestující sám. Termín je přitom shodný jako v předchozím případě a využita je i stejná letecká společnost. Z tabulky je ale viditelné, že v tomto případě vyjde dovolená pro dvě osoby téměř o 9 tisíc levněji.

Tabulka 10: Kalkulace ceny - služby sdílené ekonomiky, Thajsko

Termín	2. 10. 2019 - 17. 10. 2019
Délka	16 dní/13 nocí
Doprava	30 438 Kč
Transfer z/na letiště	300 Kč
Strava	Bez stravy
Cestovní pojištění	1 904 Kč
Ubytování	Beautiful 1-Bedroom Apartment @Surin
Ubytování	13 201 Kč
Cena celkem	45 543 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pro ještě přesnější porovnání - jelikož cena s cestovní kanceláří zahrnuje snídaně - je spočítána přibližná kalkulace za snídaně, konkrétně od 4. 10. do 16. 10, jako tomu je u ubytování v hotelu Kamala Beach Resort. Jedná se tedy celkem o 13 snídaní.

V oblasti, kde se nachází vybrané ubytování Beautiful 1-Bedroom Apartment @Surin, se nachází také nespočet restaurací a kaváren, do kterých je možné si na snídani zajít. V tabulce č. 11 je znázorněná přibližná kalkulace vybrané kavárny Phuket Coffee Lab. Pokud bychom počítali s tím, že cestující si každý den zajdou do restaurace na snídani, tak by to za 13 dní vyšlo pro dvě osoby přibližně 6 955 thajských bahtů, což odpovídá 5 091 českým korunám. (“Our Menu”, 2018)

Tabulka 11: Kalkulace ceny za 1 snídani/2 osoby - Thajsko

Snídaně pro dvě osoby	
Černý čaj	65 THB
Cappuccino	90 THB
Balená voda - 2x	80 THB
Sendvič - šunka, sýr	200 THB
Toast - máslo, džem	100 THB
Celkem	535 THB
Celkem v Kč	391,69 CZK

zdroj: vlastní zpracování

Pokud přičteme cenu za snídani k předchozí ceně za dovolenou, tak nám vyjde **celková cena 50 643 Kč**, což je stále méně, než když cestující využije služeb cestovní kanceláře. Cena za snídani by se navíc mohla ještě snížit, pokud by člověk nakoupil místní suroviny a snídani by si sám vytvořil.

4.2.3. Výsledky porovnání

Cenové porovnání v obou případech potvrdilo myšlenku, že využití služeb sdílené ekonomiky, při zařizování si dovolené, je levnější, než je tomu u využití služeb cestovních kanceláří. Je ale důležité si položit otázku, zda sdílená ekonomika opravdu znamená konkurenci pro služby cestovních kanceláří a agentur.

Pokud bychom vzali v úvahu pouze výslednou cenu, tak lze předpokládat, že sdílená ekonomika opravdu znamená pro cestovní kanceláře a agentury konkurenci. Při zařizování dovolené v zahraničí je ale potřeba vzít v úvahu i to, že by člověk měl například ovládat nějaký cizí jazyk, aby byl schopný se při nenadálé situaci domluvit. Zároveň, pokud člověk cestuje s cestovní kanceláří/agenturou, tak zařizování dovolené pro něj znamená pravděpodobně menší časovou náročnost, a také menší zodpovědnost, neboť na vše potřebné a důležité myslí místo cestujících právě cestovní kancelář.

Důležité je také vzít ohled na věkovou kategorii, neboť dle výsledků dotazníkového šetření vychází, že sdílená ekonomika je využívána především lidmi do 30 - 40 let. Naopak lidé ve věku 51+ služby sdílené ekonomiky téměř nevyužívají. Otázkou také je, zda by vůbec sdílená ekonomika měla potenciál u takových skupin, jako jsou například rodiny s dětmi apod.

Pokud tedy uvážíme všechny zmíněné aspekty, tak lze předpokládat, že sdílená ekonomika částečnou konkurenci pro cestovní kanceláře a agentury znamená, ale pravděpodobně se nejedná o konkurenci v takovém rozsahu, aby se služby cestovní kanceláře či agentury přestaly zcela využívat. Toto tvrzení je ale obtížné s jistotou potvrdit, pokud si uvědomíme, jak dlouho lidé využívají služby cestovních kanceláří a agentur a oproti tomu, jak dlouho na trhu existují služby jako jsou Airbnb či Uber, a zároveň, jak rychle se mění trh vlivem moderních technologií.

5. Závěr

Sdílená ekonomika se, po zpracování této bakalářské práce, jeví jako značně problematické a obsáhlé odvětví, které má na světovou ekonomiku nezanedbatelný vliv. Tento vliv lze vnímat i v České republice, především pak v Praze. Sdílená ekonomika nám přináší nové tržní modely, které znamenají konkurenci pro tradiční tržní modely a na to je nutné reagovat.

Sdílená ekonomika nachází své uplatnění ve spoustě odvětví a výsledky této práce ukázaly, že konkrétně v cestovním ruchu má sdílená ekonomika opravdu co nabídnout - například platformu Airbnb, která poskytuje ubytovací služby, někteří lidé vnímají skoro jako synonymum pro sdílenou ekonomiku.

Bakalářská práce odhalila, že správné uchopení sdílené ekonomiky je problematické, jednak z důvodu nedostatečného množství odborné literatury, ale především z důvodu obtížného získávání konkrétních dat o sdílené ekonomice - je také rozdílné, jak jednotlivé instituty, odborníci apod. pohlížejí na sdílenou ekonomiku. V rámci tohoto tvrzení tak k definování pojmů souvisejících se sdílenou ekonomikou napomohla odborná literatura, ale ve větší míře zpracované analýzy zainteresovaných společností.

Z dostupné literatury je zřejmé, že mezi problematické části související s regulací sdílené ekonomiky, které bude nutné vyřešit, lze zařadit především vybírání daní či ochranu spotřebitele. Je také nezbytné, aby debaty o sdílené ekonomice probíhaly mezi jednotlivými státy a ne pouze v rámci jedné země. Zároveň by bylo velmi přínosné, pokud by jednotlivé země měly lepší přístup k informacím a datům o využití různých služeb sdílené ekonomiky. Tomu ale musí předcházet sjednocení definice a názorů, co vše do sdílené ekonomiky zahrnout.

Na druhou stranu, sdílená ekonomika přináší i řadu pozitivních skutečností pro společnost. Sdílení statků, spíše než jejich vlastnění, může mít pozitivní vliv na životní prostředí a využívání potřebných zdrojů. Využití a rozvoj sdílené ekonomiky velmi podporuje i propojení poskytovatele služby s konkrétním zákazníkem oproti situaci, kdy například zájezd a služby s ním spojené zprostředkovává cestovní kancelář či agentura. Velmi významná je i transparentnost či přehlednost při využívání služeb sdílené ekonomiky.

V rámci praktické části, ve které bylo zpracováno dotazníkové šetření, výsledky odhalily, že lidé v České republice mají povědomí o sdílené ekonomice a v 25 % mají i osobní zkušenost s těmito službami, a to v různých státech po celém světě, i když největšímu využití se těší evropské státy. V oblasti cestovního ruchu nachází největší uplatnění konkrétně služby Airbnb a Uber. Z výsledků také vychází, že lidé mají se sdílenou ekonomikou dobré zkušenosti, což jen podporuje její využití. Je také důležité si uvědomit, že pro sdílenou ekonomiku v cestovním ruchu tvoří cílovou skupinu převážně lidé do 40 let.

Jako hlavní důvod pro využití sdílené ekonomiky je nejčastěji uváděna nižší cena - v případě cestovního ruchu jsou to nižší náklady než u pořizování si zájezdu u cestovní kanceláře. Toto tvrzení bylo potvrzeno i v praktické části této bakalářské práce. Pokud člověk jede na dovolenou, vše potřebné si vyřídí sám a využije k tomu zároveň služeb sdílené ekonomiky, tak jeho náklady mohou být opravdu znatelně nižší, což může přinášet konkurenci pro cestovní kanceláře a agentury.

Pokud bychom chtěli mluvit o tom, jak se bude dále sdílená ekonomika vyvíjet, tak lze říci, že je to velmi náročné odhadnout. Pokud si uvědomíme, že přibližně ještě před 10 lety byla například myšlenka, že budeme s cizími lidmi sdílet náš domov apod., úplně vzdálená, tak se jen těžko dohadovat, jak to bude vypadat za dalších 5, 10 či 15 let. Z toho, co je ale patrné teď, lze říci, že sdílená ekonomika má spíše potenciál k růstu neboť společnost se mění a využití moderních technologií je už v dnešní době naší neodmyslitelnou součástí.

V závěru lze říci, že sdílenou ekonomiku můžeme vnímat jako nedílnou součást dnešní doby, která si mezi lidmi našla jak příznivce, tak odpůrce a vzhledem k propojení s moderními technologiemi, přináší spoustu nových možností. Společně s rychlým rozvojem cestovního ruchu, ve kterém je význam sdílené ekonomiky značný, jsou pro další rozvoj této ekonomiky vytvořeny vsutku dobré podmínky. Záleží jen na nás, na různých organizacích, zemích apod., zda podpoříme sdílenou ekonomiku a budeme z ní profitovat či ji naopak budeme spíše a převážně regulovat a bránit tak jejímu růstu. Důležité ale je si uvědomit, že se sdílenou ekonomikou je nutné v dnešní době počítat a nelze ji brát jako něco nevýznamného.

I. Summary and keywords

This work deals with the selected matters of sharing economy in tourism. The tourism belongs to the important economic fields in the today's world. The tourism has both positive impact on cultural education through visiting new places and negative ones like environmental pollution. Sharing economy and tourism are linked together. People use sharing economy, especially in the area of accommodation services. Information and communication technologies support utilization of sharing economy. This paper is focused on the situation in the Czech Republic, with an aim to find out what the Czech people generally know about sharing economy or whether they use sharing economy in their lives. When preparing this paper a questionnaire research method was used. The results of research show that people are tend to use sharing economy due to lower prices compared to prices charged by travel agencies for the similar kind of services.

Key words: sharing economy, tourism, travel agency, accommodation services

II. Seznam použitých zdrojů

- 1) AirDNA: MarketMinder [Online]. (2019, May 20). Retrieved March 13, 2019, from <https://www.airdna.co/vacation-rental-data/app/cz/default/prague/overview>
- 2) Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem [Online]. (2017). Úřad vlády České republiky. Retrieved from <https://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/analyzy-EU/Analyza-sdilene-ekonomiky-a-digitalnich-platforem-final.pdf>
- 3) Belk, R. (2018). Foreword: The Sharing Economy. In *The rise of the sharing economy: exploring the challenges and opportunities of collaborative consumption* (p. ix-x). Santa Barbara, California: Praeger.
- 4) Couchsurfing: Share your life [Online]. (2017). Retrieved December 04, 2018, from <http://www.couchsurfing.com/about/about-us/>
- 5) Daverio, R., & Vaughan, R. (2017). *Assessing the size and presence of the collaborative economy in Europe* [Online]. Retrieved from <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2acb7619-b544-11e7-837e-01aa75ed71a1>
- 6) Doporučení pro rozvoj sdílené ekonomiky [Online]. (2018). Hospodářská komora České republiky. Retrieved from https://www.komora.cz/files/uploads/2018/03/20180327_Doporu%C4%8Den%C3%AD-Hospod%C3%A1%C5%99sk%C3%A9-komory-ke-sd%C3%ADlen%C3%A9-ekonomice.pdf
- 7) Honzík, J. (2017). Regulativní východiska sdílené ekonomiky ve Spojených státech a v Evropské unii. In *Sdílená ekonomika - sdílený právní problém?* (pp. 267-278). Praha: Wolters Kluwer.
- 8) Chasin, F. (2018). The Role of Governments in Peer-to-Peer Sharing and Collaborative Consumption. In *The rise of the sharing economy: exploring the challenges and opportunities of collaborative consumption* (pp. 237-261). Santa Barbara, California: Praeger.
- 9) Jak Uber funguje [Online]. (2018). Retrieved December 18, 2018, from <https://www.uber.com/cs-CZ/about/how-does-uber-work/>
- 10) Kamala Beach Resort a Sunprime Resort: Informace o hotelu [Online]. Retrieved February 13, 2019, from <https://objednavka.ckneckermann.cz/#/offers?abflughafen=PRG&bis=17.10.2019&d>

auer=13to16d&erwachsene=2&hotelId=15215&produkt=p&sortierung=PRICE_AS
C&von=01.10.2019&stadtId=1564

- 11) Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie (2012). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=CS>
- 12) Marek, D., Franče, V., Němec, P., Bolková, E., Novotná, K., & Krchnivá, K. (2017). Sdílená ekonomika: Bohatství bez vlastnictví [Online]. In *Delloite*. Retrieved from <https://edu.deloitte.cz/m/Content/DownloadPublication/sdilena-ekonomika-2017>
- 13) Minčíč, L. (2018). Sdílená ekonomika a ubytovací služby [Online]. In . Retrieved from <https://www.komora.cz/sdilena-ekonomika-a-ubytovaci-sluzby/>
- 14) Neubauer, J., Sedlačík, M., & Kříž, O. (2016). *Základy statistiky: aplikace v technických a ekonomických oborech* (2., rozšířené vydání). Praha: Grada.
- 15) Our Menu [Online]. (2018). Retrieved February 13, 2019, from <https://phuketcoffeelab.com/our-menu/>
- 16) Our Values [Online]. (2017). Retrieved December 04, 2018, from <http://www.couchsurfing.com/about/values/>
- 17) Oriška, J. (2010). *Služby v cestovním ruchu*. Praha: Idea Servis.
- 18) Palatková, M. (2013). *Management cestovních kanceláří a agentur*. Praha: Grada.
- 19) Palatková, M. (2014). *Mezinárodní turismus: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, změny mezinárodního turismu v důsledku globálních změn, evropská integrace a mezinárodní turismus* (2., aktualiz. a rozš. vyd). Praha: Grada.
- 20) Poznávací zájezd Londýn [Online]. (2019). Retrieved February 13, 2019, from <https://www.toprague.cz/ew/peckham-hotel?Cislarezervace=2302362&Cislonabidky=2643634778&zp=>
- 21) Sdělení Komise Evropskému Parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropský program pro ekonomiku sdílení (2016). Brusel. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52016DC0356>
- 22) Sdílej svůj domov pro dobrou věc: OpenHomes [Online]. (2018). Retrieved December 04, 2018, from <https://www.airbnb.cz/openhomes>
- 23) Sdílená ekonomika typu Uber je v ČR právní problém. Jaké změny se chystají? [Online]. (2018). In *Podnikatel*. Retrieved from <https://www.podnikatel.cz/clanky/sdilena-ekonomika-typu-uber-je-v-cr-pravni-problem-jake-zmeny-se-chystaji/>

- 24) Sharing economy [Online]. (2018). In *Cambridge Dictionary*. Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/sharing-economy#dataset-cald4>
- 25) Společnosti z oblasti sdílené ekonomiky založily vlastní asociaci. Chtějí jasná pravidla pro své podnikání [Online]. (2017). Retrieved from <http://www.sharingeconomy.cz/wp-content/uploads/2017/06/TZ-Spole%C4%8Dnosti-z-oblasti-sd%C3%ADlen%C3%A9-ekonomiky-zalo%C5%BEily-vlastn%C3%AD-asociaci....pdf>
- 26) Thajsko: Víza - režim vstupu [Online]. Retrieved February 13, 2019, from https://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asie/thajsko/cestovani/visa.html
- 27) The Sharing Economy: Consumer Intelligence Series [Online]. (2015). PricewaterhouseCoopers LLP. Retrieved from <https://www.pwc.com/us/en/services/consulting/library/consumer-intelligence-series/sharing-economy.html>
- 28) Tvoje bezpečnost je u nás na prvním místě: Důvěra a bezpečnost [Online]. (2018). Retrieved December 04, 2018, from <https://www.airbnb.cz/trust>
- 29) *UNWTO Tourism Highlights: 2018 Edition* [Online]. (2018). Madrid: World Tourism Organization. Retrieved from <https://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284419876>
- 30) Veverková, S., & Kroupa, A. (2017). *Mikrofinancování a možnost jeho využití v ČR*. Praha: VÚPSV.
- 31) Yaraghi, N., & Ravi, S. (2017). *The Current and Future State of the Sharing Economy* [Online]. Brookings India IMPACT Series. Retrieved from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3041207
- 32) Zahradníček, J. (2017). Ubytování jako sektor sdílené ekonomiky. In *Sdílená ekonomika - sdílený právní problém?* (p. 287-298). Praha: Wolters Kluwe

III. Seznam grafů, obrázků a tabulek

Graf 1: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 1	29
Graf 2: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 2	30
Graf 3: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 3	32
Graf 4: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 4	33
Graf 5: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 5	33
Graf 6: Absolutní vyjádření výsledků otázky č. 6	35
Graf 7: Absolutní vyjádření výsledků otázky č. 7	36
Graf 8: Relativní vyjádření výsledků otázky č. 9	38
Graf 9: Absolutní vyjádření výsledků otázky č. 10	39
Obrázek 1: Nabídka sdíleného ubytování - Praha, Nové město	22
Obrázek 2: Mapa států, ve kterých respondenti využili služeb sdílené ekonomiky	37
Obrázek 3: Ostrov Phuket - vyznačené ubytování.....	44
Tabulka 1: Rozdělení respondentů dle věkové kategorie	28
Tabulka 2: Rozdělení respondentů dle věkové kategorie - po upravení.....	28
Tabulka 3: Otázka č. 1 - odpovědi dle věkové kategorie.....	30
Tabulka 4: Otázka č. 2 – odpověď ano + nevím, dle věkové kategorie	31
Tabulka 5: Otázka č. 2 – odpověď ano + nevím, dle pohlaví.....	31
Tabulka 6: Otázka č. 5 - odpovědi dle věkové kategorie.....	34
Tabulka 7: Kalkulace ceny - služby cestovní kanceláře, Velká Británie.....	43
Tabulka 8: Kalkulace ceny - služby sdílené ekonomiky, Velká Británie	43
Tabulka 9: Kalkulace ceny - služby cestovní kanceláře, Thajsko	45
Tabulka 10: Kalkulace ceny - služby sdílené ekonomiky, Thajsko	45
Tabulka 11: Kalkulace ceny za 1 snídani/2 osoby - Thajsko	46

IV. Přílohy

Dotazník - Sdílená ekonomika v cestovním ruchu

Dobrý den,

jmenuji se Michaela Jarolímková a studuji na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, Ekonomickou fakultu, obor Obchodní podnikání - specializace cestovní ruch.

Tímto bych Vás ráda požádala o vyplnění dotazníku, jehož výsledky budou použity v mé bakalářské práci, která má téma Sdílená ekonomika. Dotazník je zcela anonymní a výsledky tak slouží jen ke studijním účelům. Vyplnění celého dotazníku Vám zabere 5-10 minut.

Budu velmi ráda, když se se mnou podělíte o Vaše zkušenosti a pomůžete mi tak vytvořit si lepší obrázek o problematice a využívání Sdílené ekonomiky.

A. Sdílená ekonomika v cestovním ruchu

1. Víte co znamená pojem sdílená ekonomika?

- a. ano
- b. ne

2. Znáte služby jako je Airbnb, Uber, Couchsurfing apod.?

- a. ano
- b. ne
- c. nevím, jaký je přesně význam těchto služeb, ale názvy jako Airbnb, Uber apod., jsem již slyšel/a

3. Jakých služeb převážně využíváte při zařizování Vaší dovolené?

- a. Využívám jen služeb cestovní kanceláře/cestovní agentury
- b. Dovolenu si zařizuji sám/sama.
- c. Využívám služby cestovních kanceláří/agentur, ale také si některé služby zařizuji sám/sama.

4. Kolikrát ročně jezdíte na dovolenou do zahraničí? - myšleno jakýkoliv pobyt v zahraničí s přespáním alespoň na 1 noc.

- a. Do zahraničí vůbec nejedím
- b. 1x - 2x ročně
- c. 3x - 5x ročně

d. Více než 5x ročně.

5. Využil/a jste již někdy služeb sdílené ekonomiky při zařizování/pobytu na Vaší dovolené?

- a. ano - pokračujte na otázku č. 7.
- b. ne

6. Co Vám brání ve využití služeb sdílené ekonomiky? Možno více odpovědí

- a. Nevím, jak přesně tyto služby fungují. / Služby sdílené ekonomiky neznám.
- b. Neovládám žádný cizí jazyk.
- c. Bojím se, že by vše neproběhlo, tak jak má.
- d. Mám obavy, že bych si nezvládl/a zařídit všechny potřebné věci.
- e. Ve využití mi nic nebrání, ale radši využívám služby cestovních kanceláří/agentur.

Prosím, nyní pokračujte na otázku č. 11.

7. Jakých služeb sdílené ekonomiky v cestovním ruchu jste již využil/a? Možno více odpovědí.

- a. Airbnb
- b. Uber
- c. Couchsurfing
- d. Car2Go
- e. jiné: _____

8. V jakých částech světa jste využil/a služeb sdílené ekonomiky? Možno více odpovědí.

- a. Evropa - státy: _____
- b. Asie - státy: _____
- c. Jižní Amerika - státy: _____
- d. Severní Amerika, Střední Amerika - státy: _____
- e. Afrika - státy: _____
- f. Austrálie, Oceánie

9. Jaká je Vaše zkušenost se službami sdílené ekonomiky?

- a. Byl/a jsem velmi spokojená, všechno bylo v pořádku.
- b. Některé věci nebyly podle mých představ, ale byl/a jsem spíše spokojená/ý.

- c. Většina věcí byla jinak, než jsem si představoval/a, dovolená kvůli tomu nebyla zdařilá.
- d. Dovolená se mi vůbec nelíbila, služeb sdílené ekonomiky jsem tak využil/a poprvé a naposled.

10. Z jakých důvodů využíváte služeb sdílené ekonomiky? Možno více odpovědí.

- a. Nižší náklady než u cestovní kanceláře/agentury.
- b. Procvičení cizího jazyka.
- c. Možnost lepšího poznání místních obyvatel, kultury apod.
- d. Mám špatné zkušenosti s cestovní kanceláří/agenturou.
- e. jiná/další možnost: _____

B. Identifikační údaje:

11. Jste?

- a. žena
- b. muž

12. Vaše věková kategorie?

- a. 18-30 let
- b. 31-40 let
- c. 41-50 let
- d. 51-60 let
- e. 61 let a více

13. Kolik obyvatel bydlí v místě, kde žijete?

- a. méně než 10 000 obyvatel
- b. 10 000 až 49 999 obyvatel
- c. 50 000 až 99 999 obyvatel
- d. více než 100 000 obyvatel

14. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a. základní škola
- b. střední škola s výučním listem
- c. střední škola ukončená maturitou
- d. střední škola ukončená maturitou, ale nyní ještě studuji vysokou/vyšší odbornou školu
- e. vyšší odborná škola

f. vysoká škola

15. Do jaké příjmové kategorie se řadíte - Váš hrubý příjem celé domácnosti?

- a. méně než 10 000,-
- b. 10 000,- až 24 999,-
- c. 25 000,- až 39 999,-
- d. 40 000,- a více

Děkuji,

tímto je dotazník u konce, a proto Vám chci velmi poděkovat za čas strávený jeho vyplněním.